

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Міністерство фінансів України

Представництво Міжнародного
валютного фонду в Україні

Програма Розвитку ООН в Україні

Державна установа «Інститут
економіки та прогнозування НАН
України»

Науково-дослідний економічний
інститут

Інститут економічних досліджень та
політичних консультацій

Інститут еволюційної економіки

Київський національний університет
ім. Т.Шевченка

Міжнародний центр перспективних
досліджень

CASE Україна

ТОВ «Тройка Діалог Україна»

Інвестиційний банк Concorde Capital

Райффайзен Банк «Аваль»

ПАТ «БТА Банк»

OTP Bank

Dragon-Capital

The Bleyzer Foundation

Adamant Investments

FOREX CLUB

Україна: перспективи розвитку

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

Випуск 25,
2010 рік

Україна: перспективи розвитку (Консенсус-прогноз) – видання Міністерства економіки України, яке готується Департаментом макроекономіки за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту «Цілі Розвитку Тисячоліття – Україна» (MDGP). Публікація стане у нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

Видання підготовлено Міністерством економіки України та містить матеріали семінару з макроекономічного прогнозування, який відбувся 18 листопада 2010 року. Семінари з прогнозування мають на меті підвищення якості макроекономічних прогнозів шляхом експертного обговорення (прогнозів, поточних економічних тенденцій, результатів досліджень), досягнення консенсусу щодо перспективного бачення подальших шляхів розвитку країни та обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо).

У підготовці випуску брали участь:

Наталя Горшкова
Оксана Заворотько
Валерія Войтенко
Людмила Хмелюк
Наталія Сітнікова
Тетяна Боліла

Електронна адреса: khmelyuk@me.gov.ua, vvoytenko@me.gov.ua, natalia.sitnikova@undp.org.

Контактні телефони: (044) 253-82-77, 253-83-01

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

© Міністерство економіки України

ЗМІСТ

СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ	4
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2010-2011 РОКИ	5
РИЗИКИ НА 2010-2011 РОКИ	18
ТАБЛИЦІ	22

«Консенсус-прогноз» – це усереднене значення основних прогнозних показників економічного розвитку України, які розраховані на основі експертних оцінок учасників «Консенсус-прогноз» опитування. Наведений у публікації консенсус-прогноз на 2010-2011 роки розраховано на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Державної установи «Інституту економіки та прогнозування НАН України», Науково-дослідного економічного інституту, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Інституту еволюційної економіки, Київського національного університету ім. Т.Шевченка, Представництва Міжнародного валютного фонду в Україні, Міжнародного центру перспективних досліджень, Компанії CASE Україна, ТОВ «Тройка Діалог Україна», Інвестиційного банку «Concorde Capital», Райффайзен Банку «Аваль», ПАТ «БТА Банк», OTP Bank, Dragon-Capital, The Bleyzer Foundation, Adamant Investments та FOREX CLUB.

«Консенсус-прогноз» ґрунтується на консультаціях та дискусіях з експертами. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками семінару, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щиру подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ

Консенсусні припущення макроекономічного прогнозу

Основні консенсусні припущення учасників семінару відображені у таблиці 1.

Таблиця 1.

	2010						2011		
	квітень 2009 р.	липень 2009 р.	жовтень 2009 р.	березень 2010 р.	липень 2010 р.	листопад 2010 р.	березень 2010 р.	липень 2010 р.	листопад 2010 р.
ВВП, % реальної зміни:									
світовий	2,3	1,0	2,1	3,2	3,4	3,8	3,6	3,7	3,5
Росія	2,0	0,2	0,3	3,0	3,7	4,2	3,7	3,8	4,3
США	1,2	0,3	1,2	2,5	2,8	2,6	2,4	2,5	2,1
Зона євро/ЄС	0,5	0,4	0,9	1,0	0,9	1,4	1,6	1,5	1,5
Індекс споживчих цін, грудень до грудня попереднього року, %:									
світовий	102,9	103,0	102,1	102,0	102,4	102,6	102,3	102,7	103,0
Росія	109,9	109,3	109,7	108,3	107,8	107,6	108,1	107,6	108,2
США	102,3	101,1	101,0	101,9	101,9	101,4	102,3	102,2	101,6
Зона євро/ЄС	101,6	101,1	100,9	101,1	101,3	101,5	101,3	101,4	101,6
Облікова ставка НБУ, %, на кінець періоду	11,6	10,5	9,8	10,4	9,5	8,2	9,6	8,9	8,1
Обмінний курс, рубль/дол. США	35,5	30,6	34,1	31,2	30,2	30,1	30,6	29,5	29,8
Ціна на природний газ, дол. США за 1 тис. м ³	255,1	257,3	260,1	313,5	269,3	261,5	342,5	286,7	278,0
Ціни на нафту, дол. США/барель (середньорічна)	61,8	75,0	74,3	80,9	80,9	81,2	87,1	86,2	85,5
Мінімальна заробітна плата, грн. (середньозважена)	713,7	707,4	726,8	782,0	845,3	877,3	882,0	936,0	964,0
Надходження від приватизації, млн. грн.	4300	3615	6589	5377	7532	5522,6	4648	9519	13246,7
Врожай зернових, млн. тонн	41,2	40,0	39,5	42,6	44,5	39,8	43,1	45,1	42,2

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2010-2011 РОКИ

До Вашої уваги пропонується шостий варіант Консенсус-прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2010 рік (табл. 5, 6), розрахований на базі матеріалів, представлених учасниками семінару. Прогноз макропоказників на 2011 рік прогнозуєчими організаціями представлено втретє (табл. 7, 8).

2010 рік

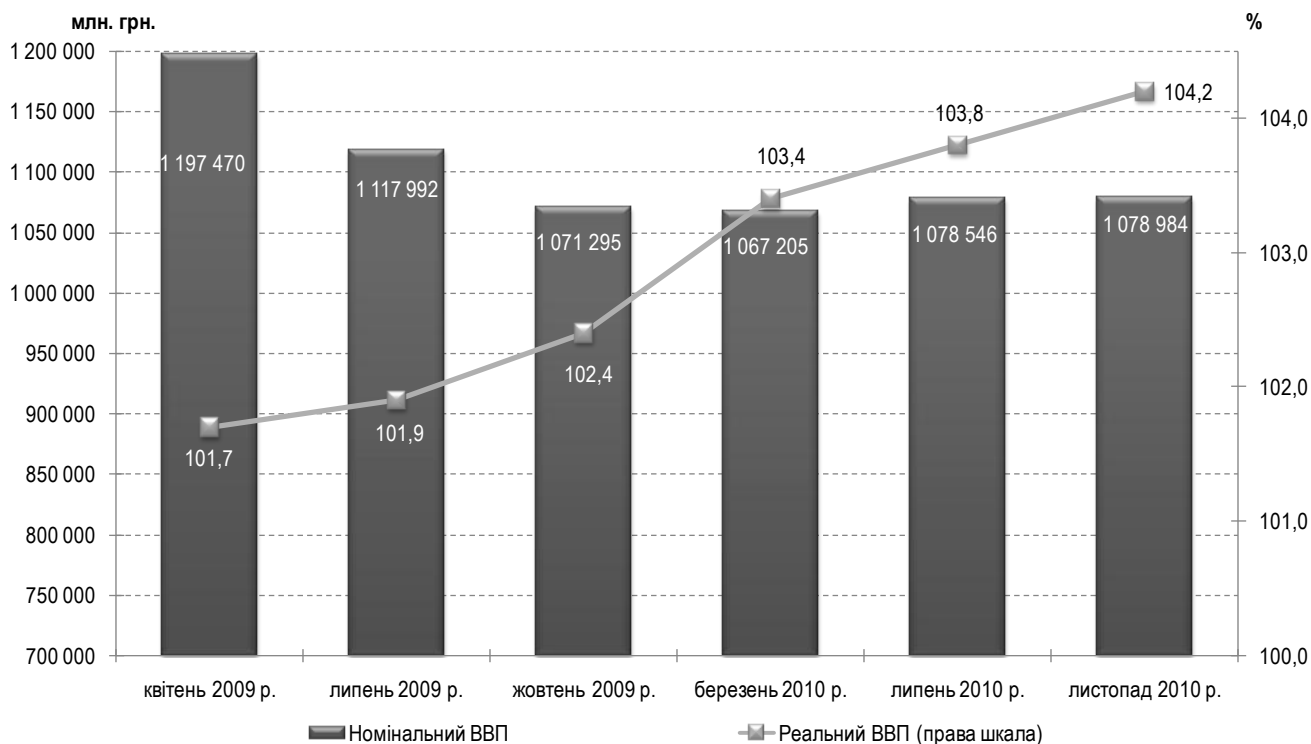
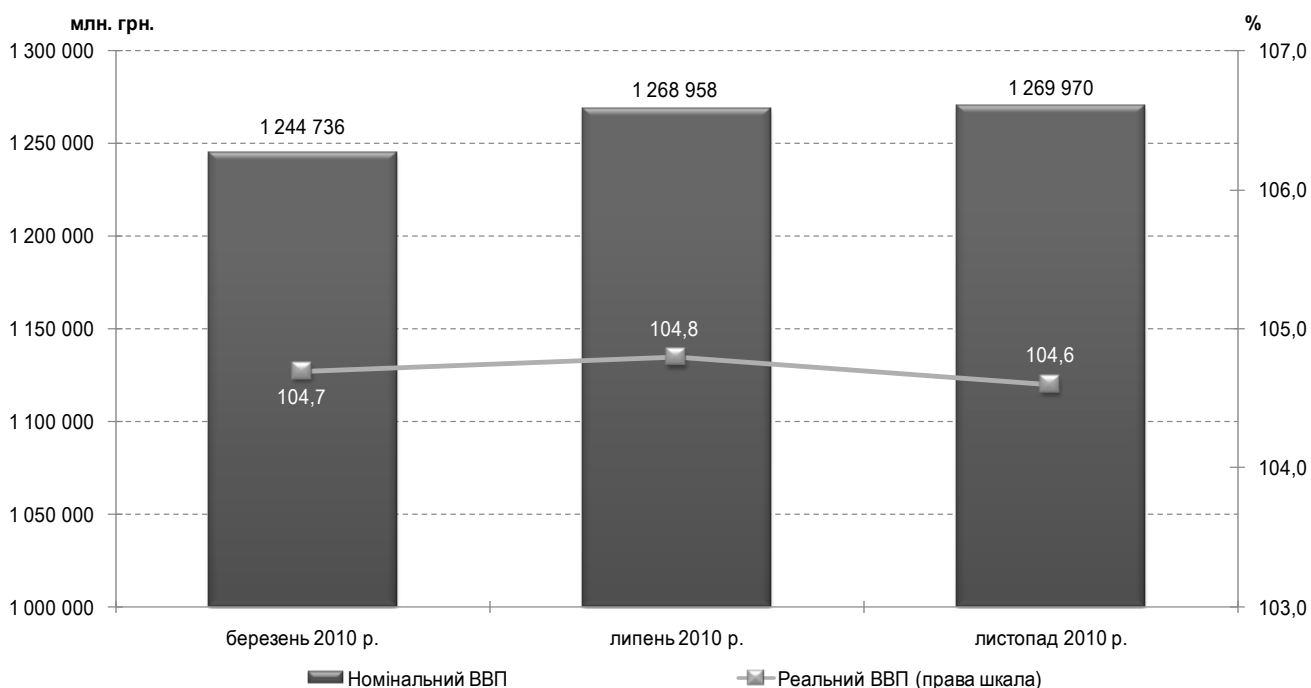


Рис. 1. Консенсус – прогноз реального та номінального ВВП на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

% до попереднього року

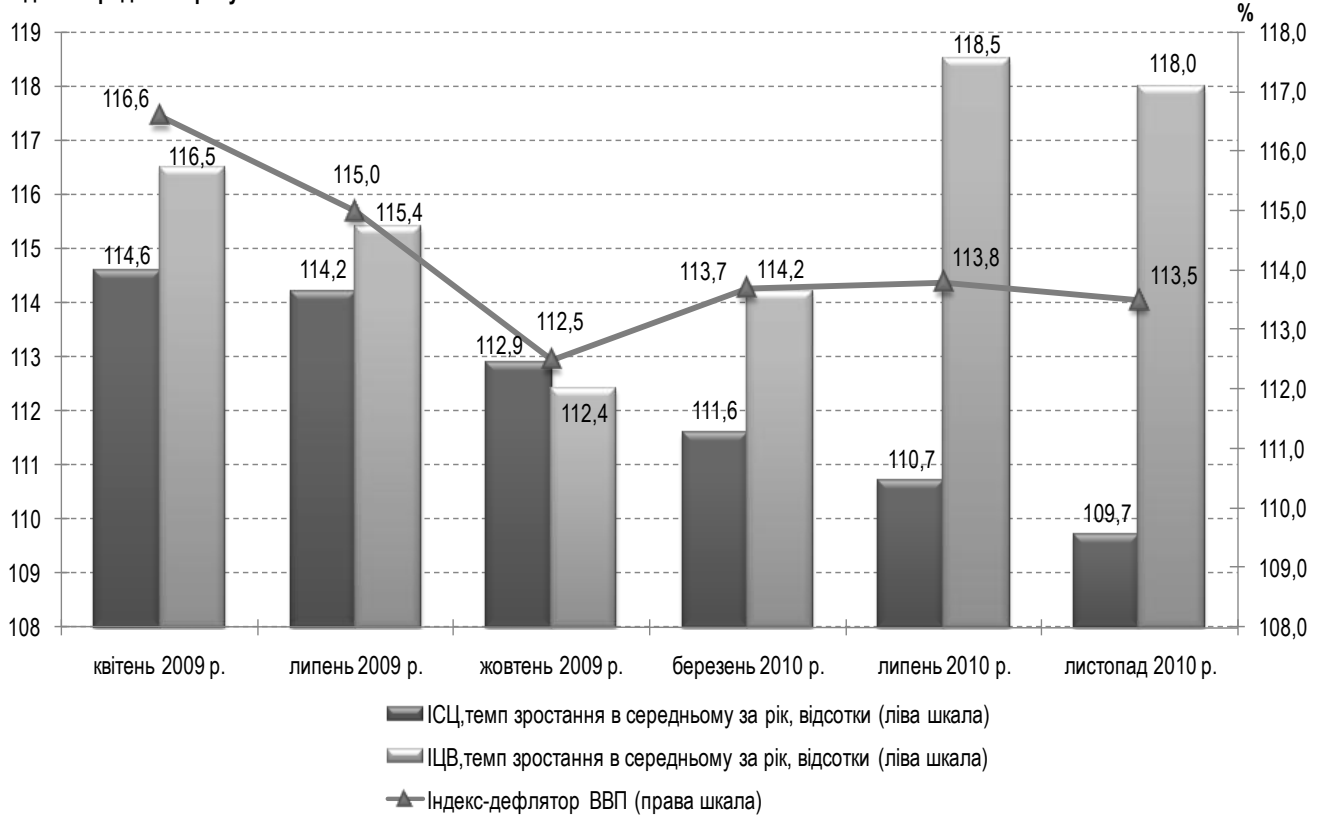
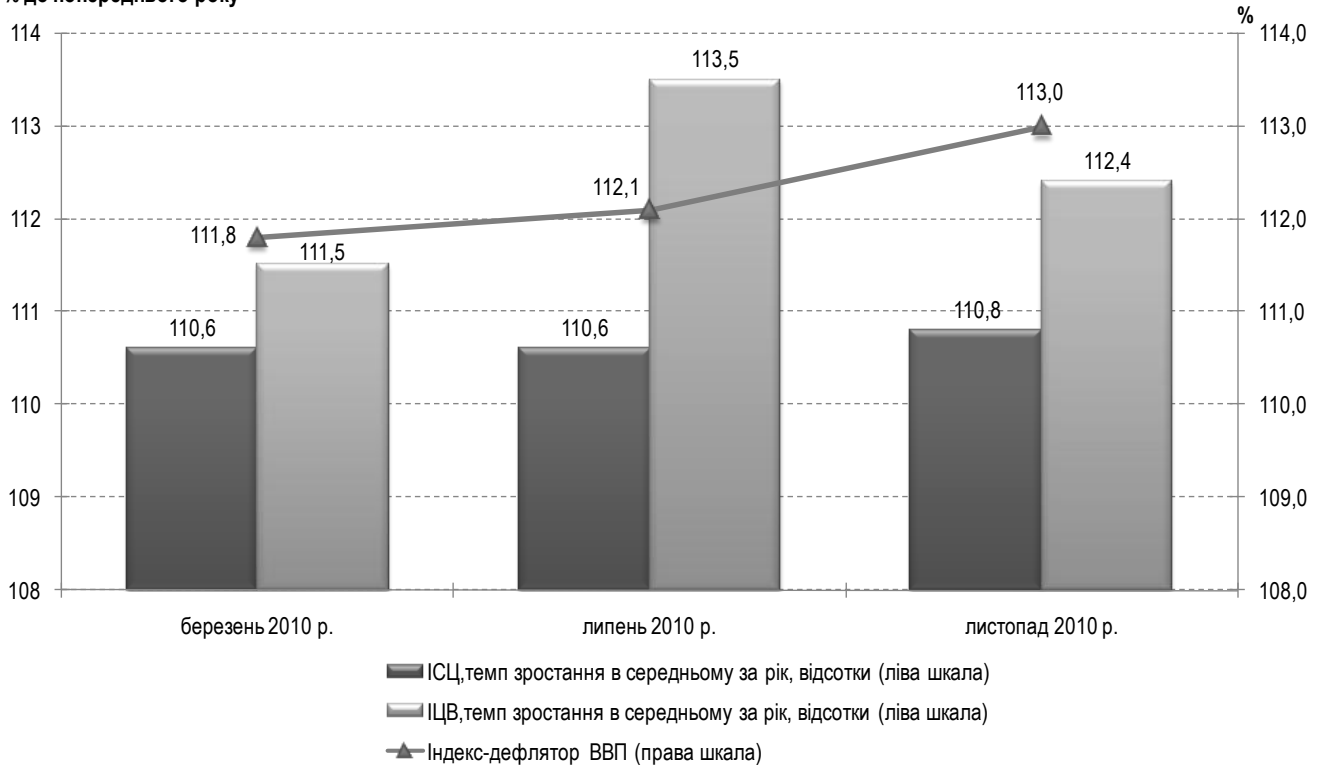


Рис. 2. Консенсус – прогноз цінових індексів на 2010-2011 роки

2011 рік

% до попереднього року



2010 рік

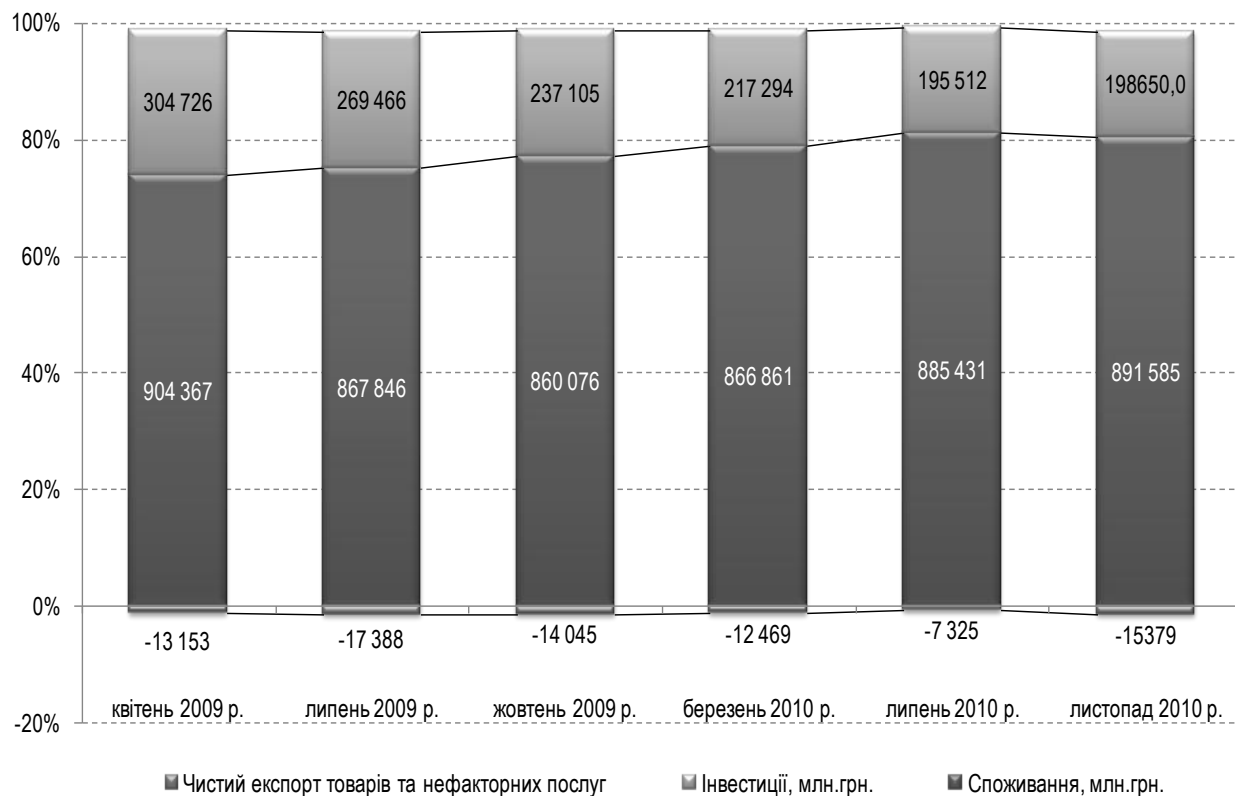
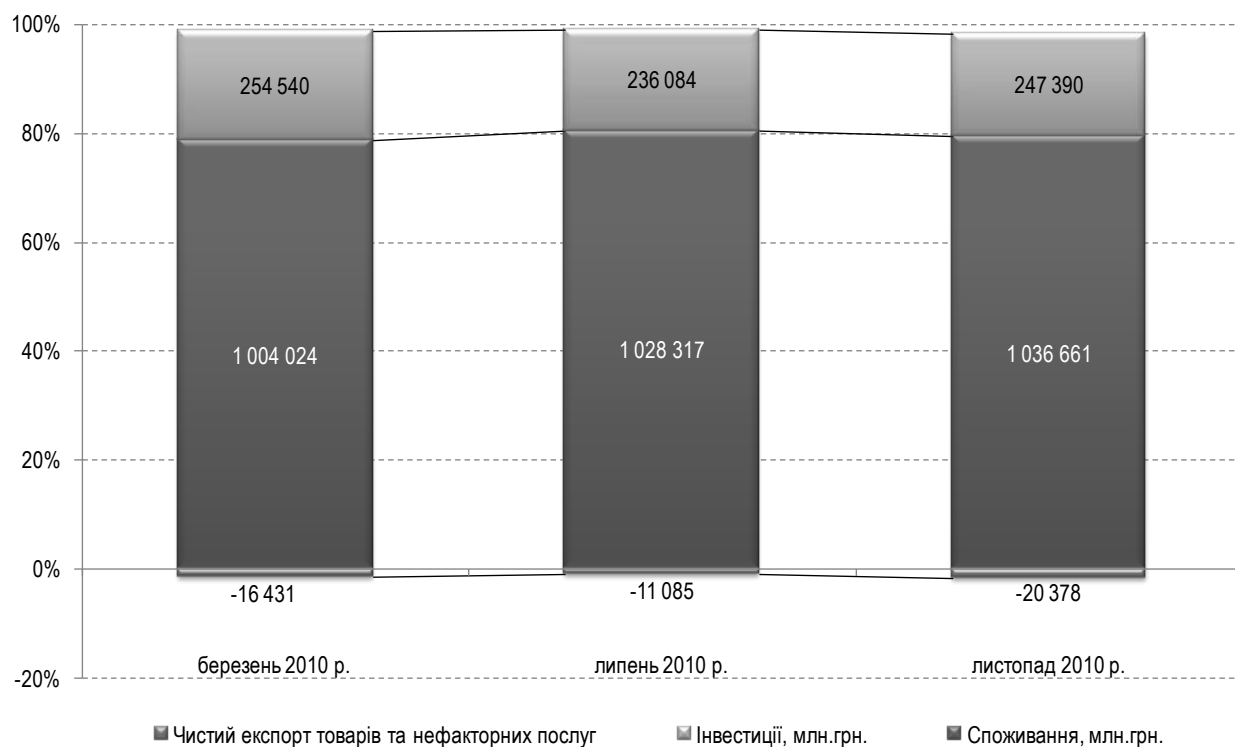


Рис. 3. Консенсус – прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

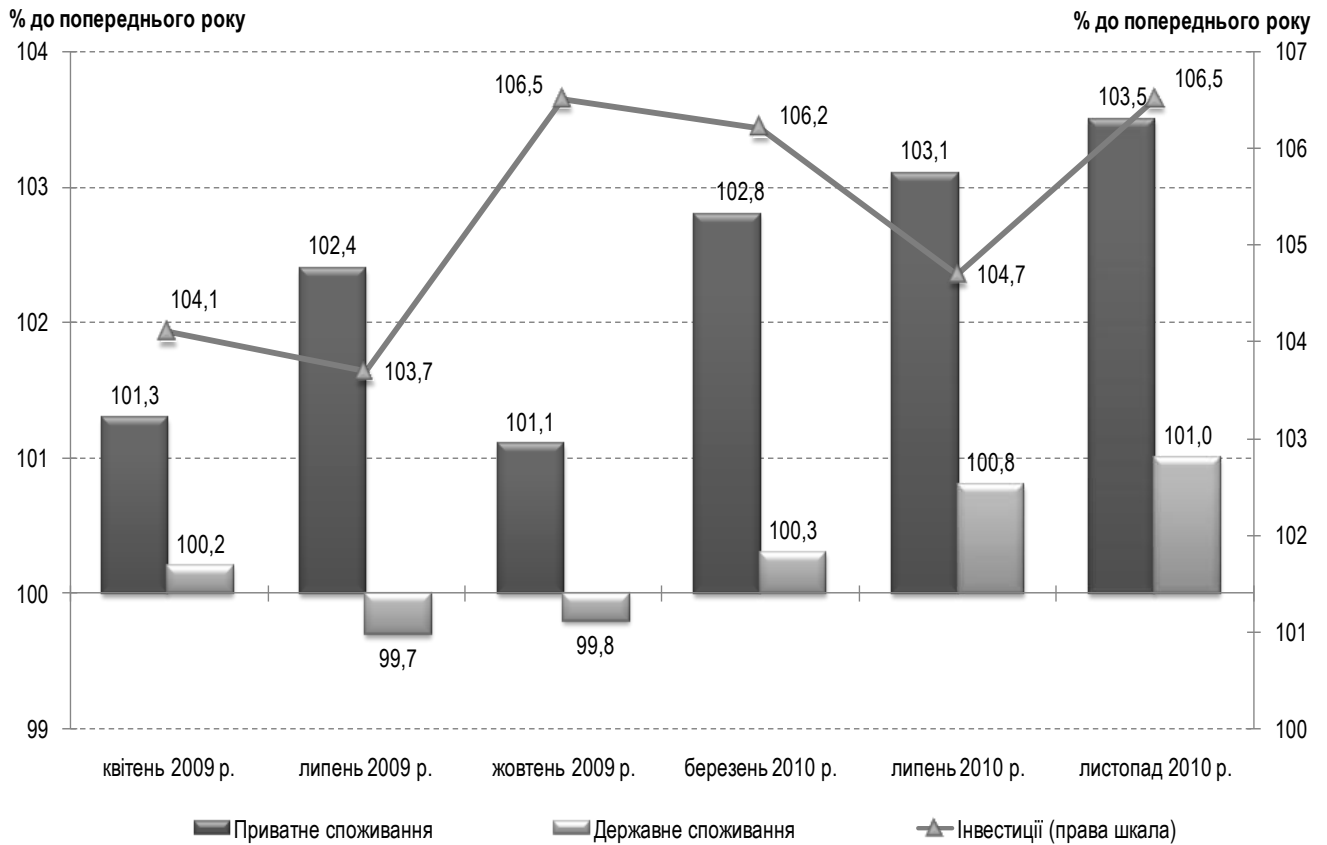
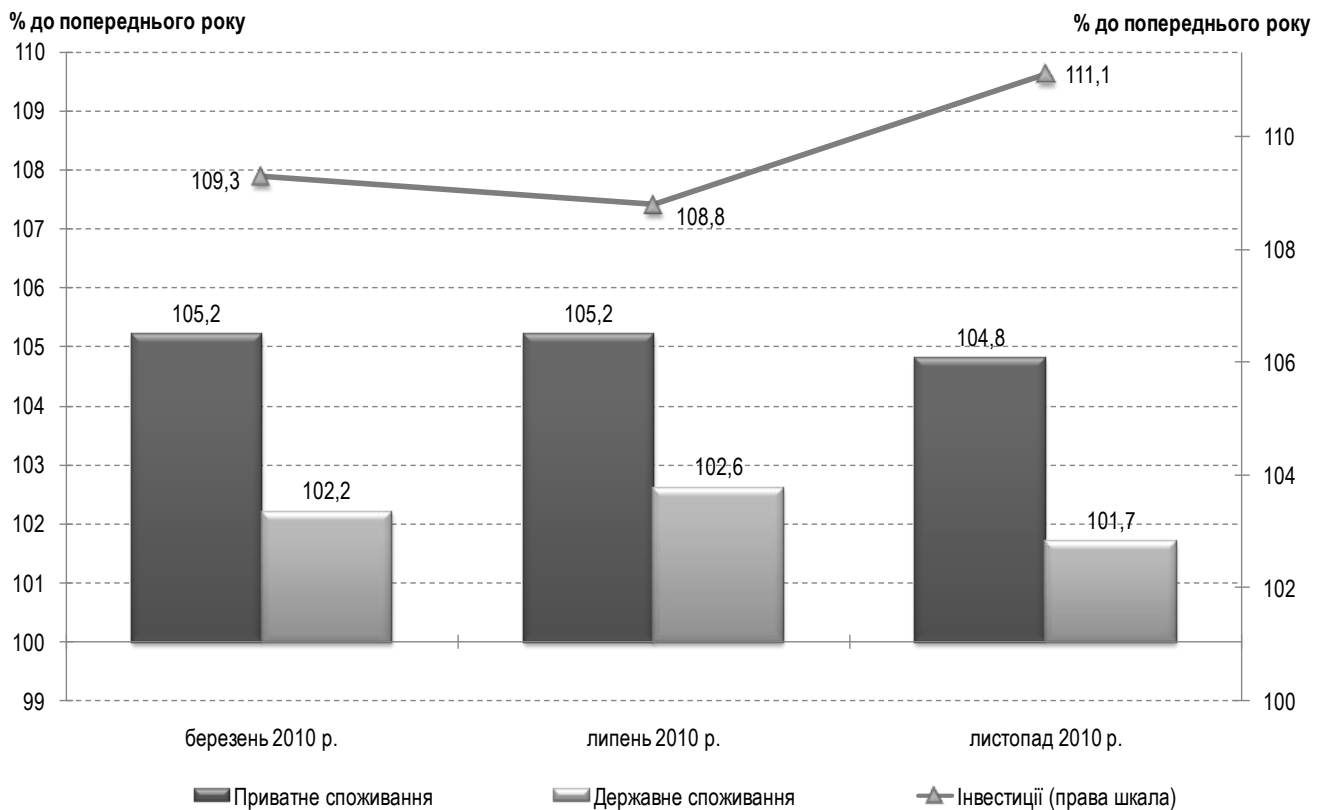


Рис. 4. Консенсус – прогноз зміни приватного та державного споживання, інвестицій на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

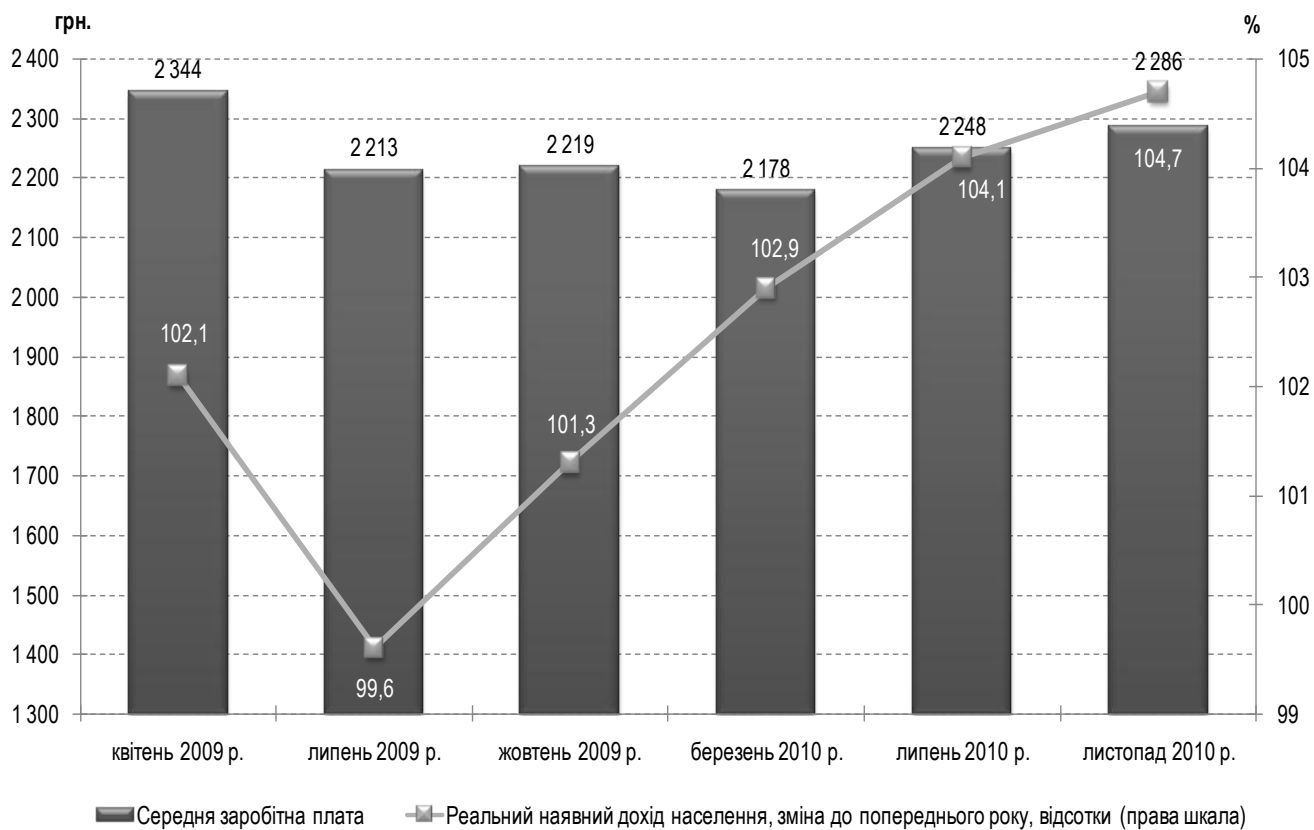
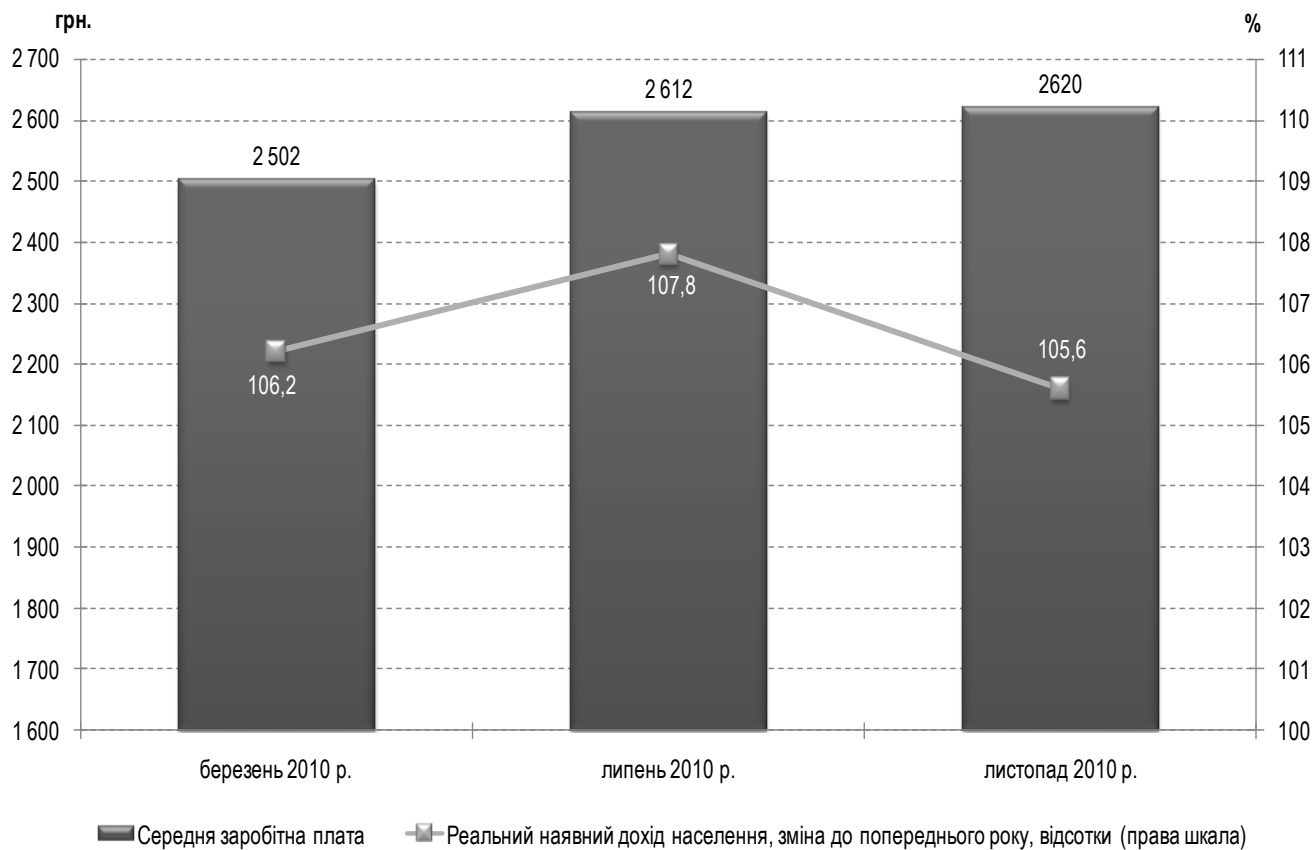


Рис. 5. Консенсус – прогноз середньої заробітної плати та зміни реального наявного доходу населення на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

% до попереднього року

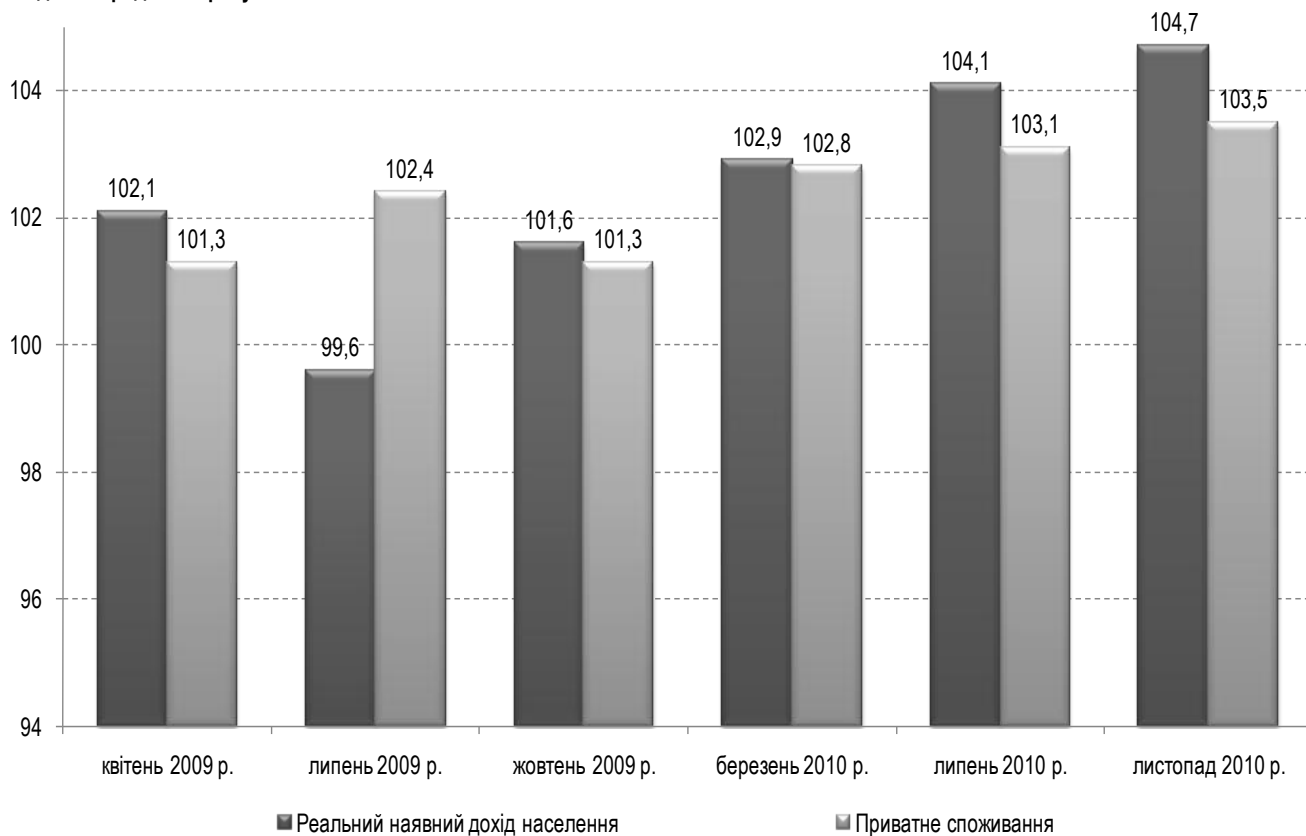
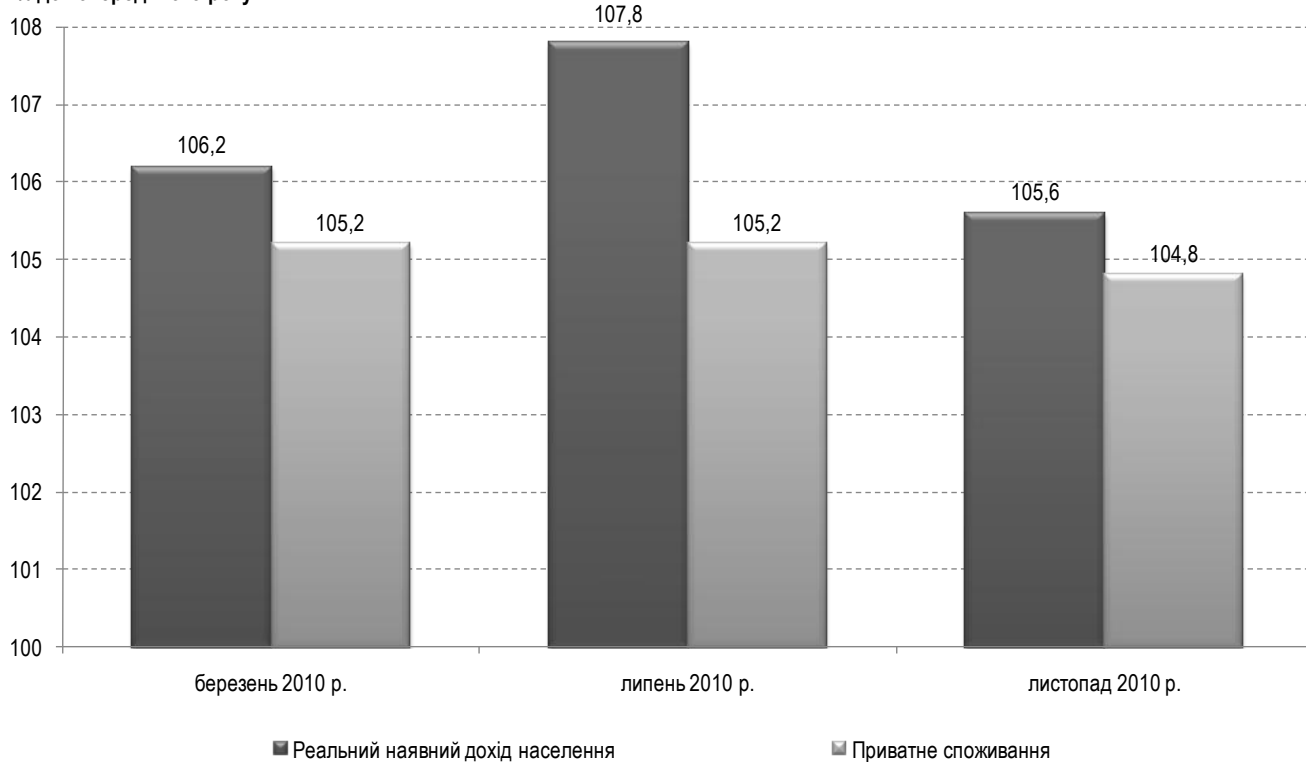


Рис. 6 Консенсус – прогноз зростання реального наявного доходу населення та приватного споживання на 2010-2011 роки

2011 рік

% до попереднього року



2010 рік

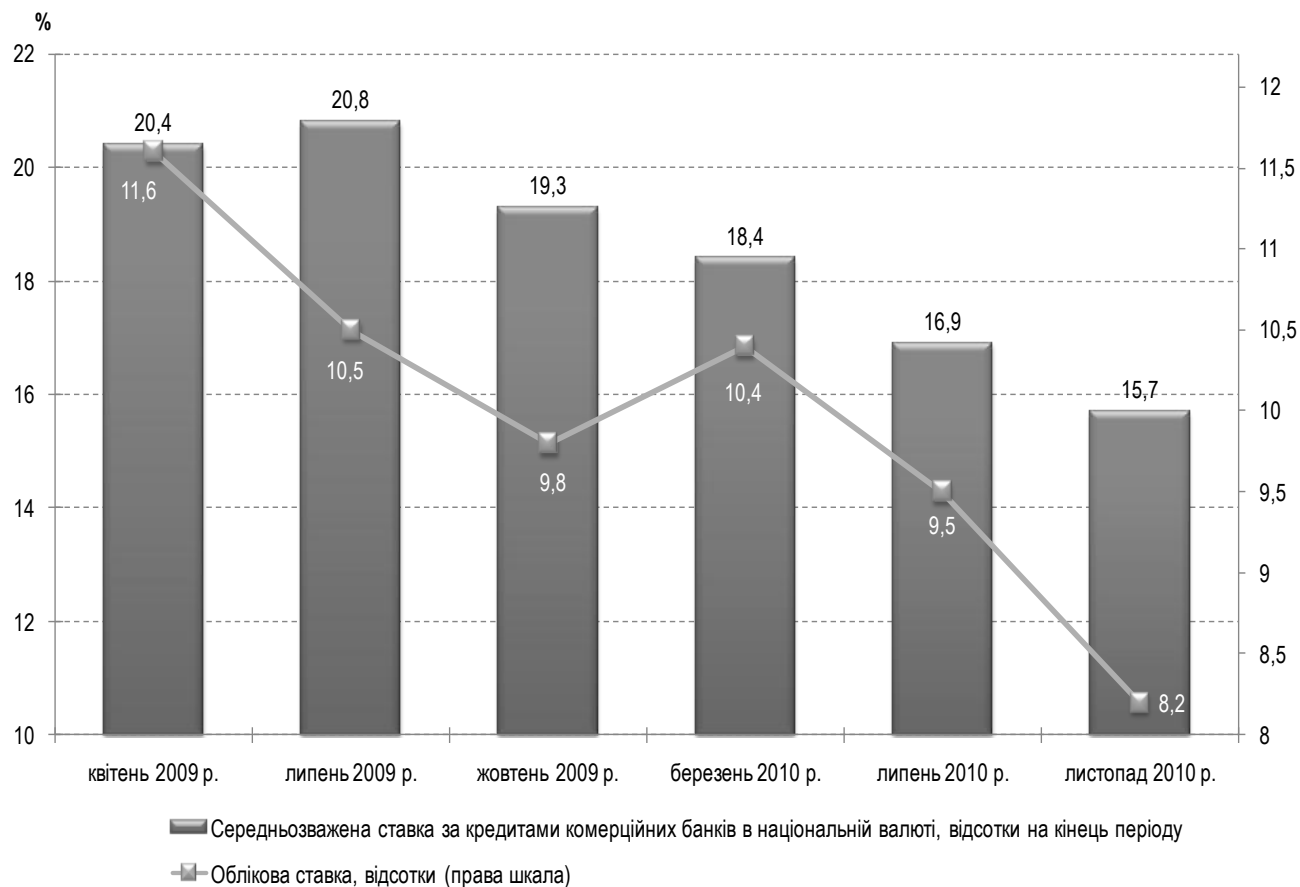
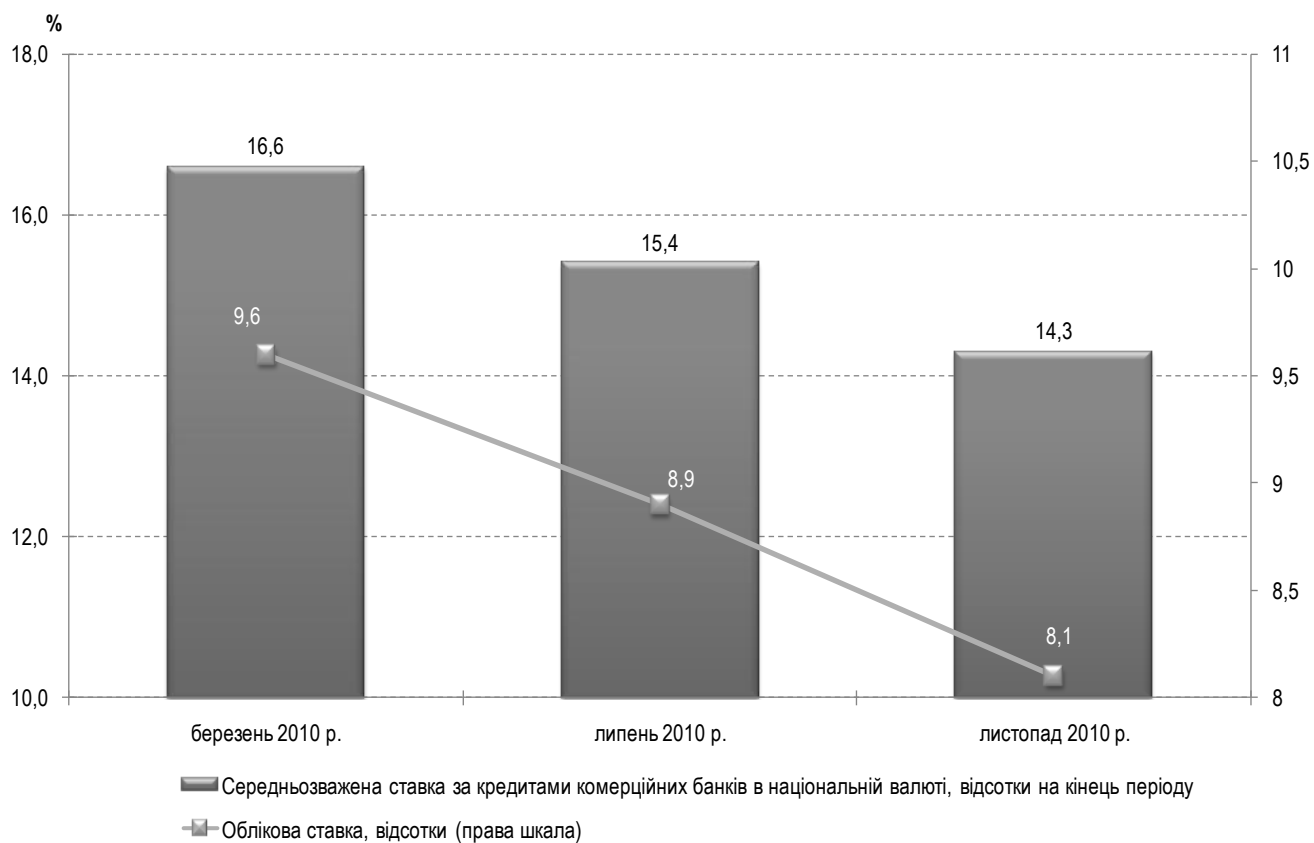


Рис. 7. Консенсус – прогноз показників банківської сфери на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

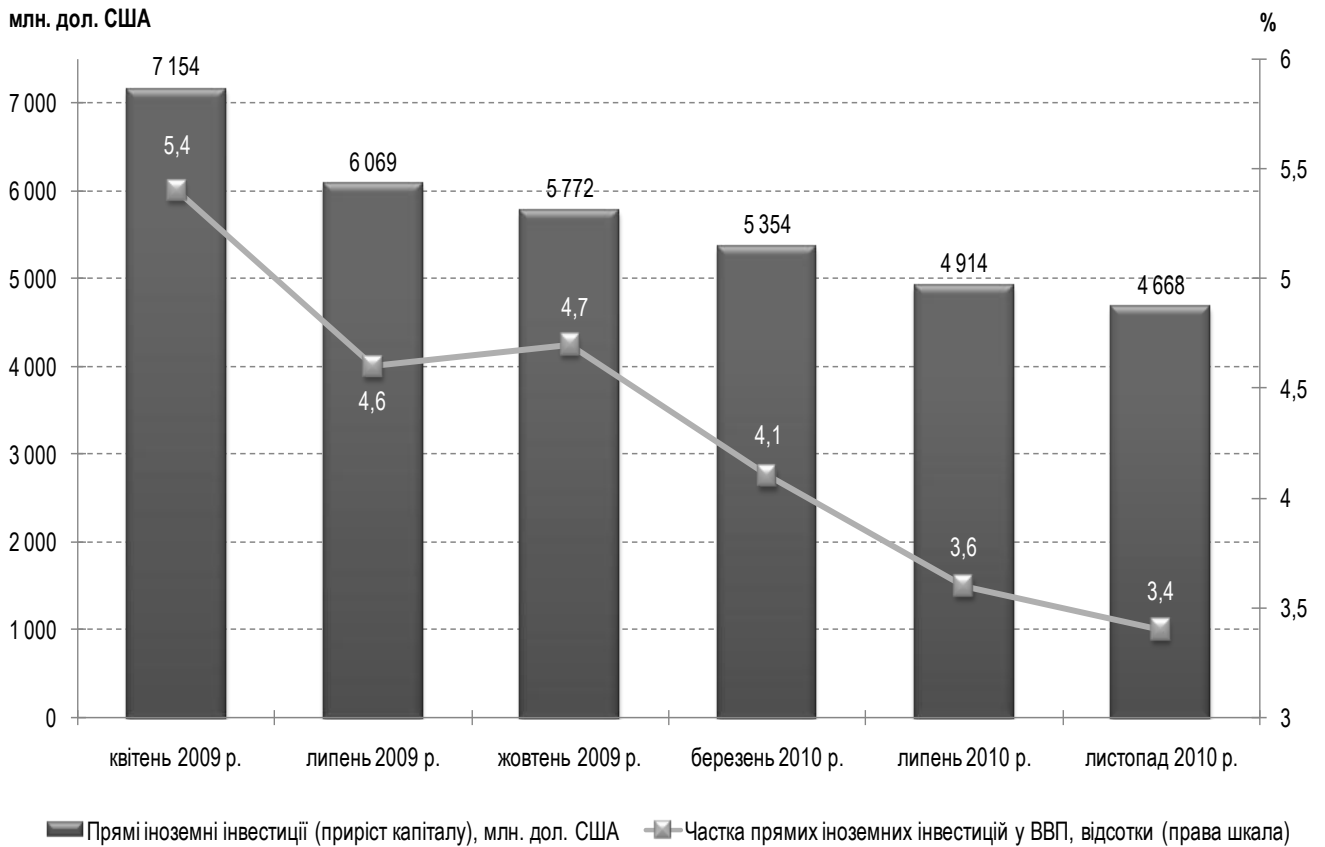
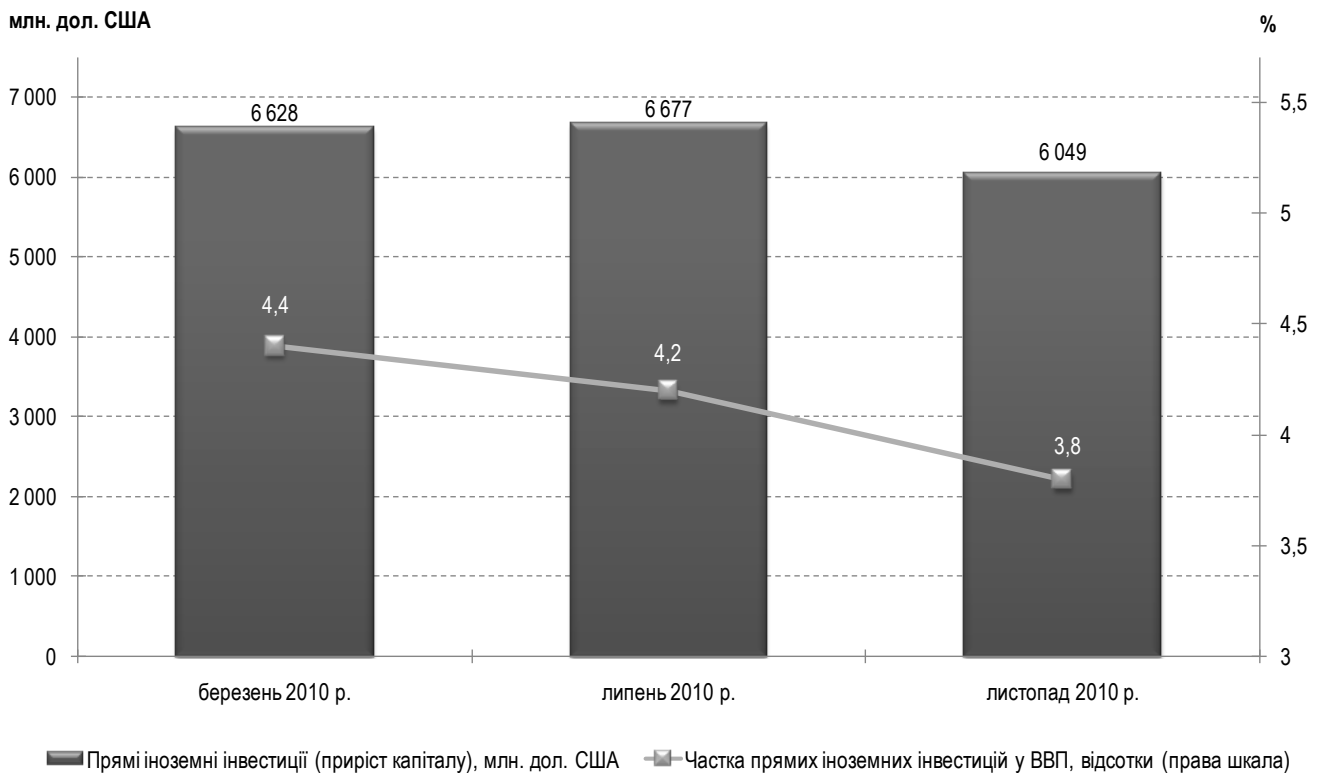


Рис. 8. Консенсус – прогноз обсягів чистого притоку прямих іноземних інвестицій на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

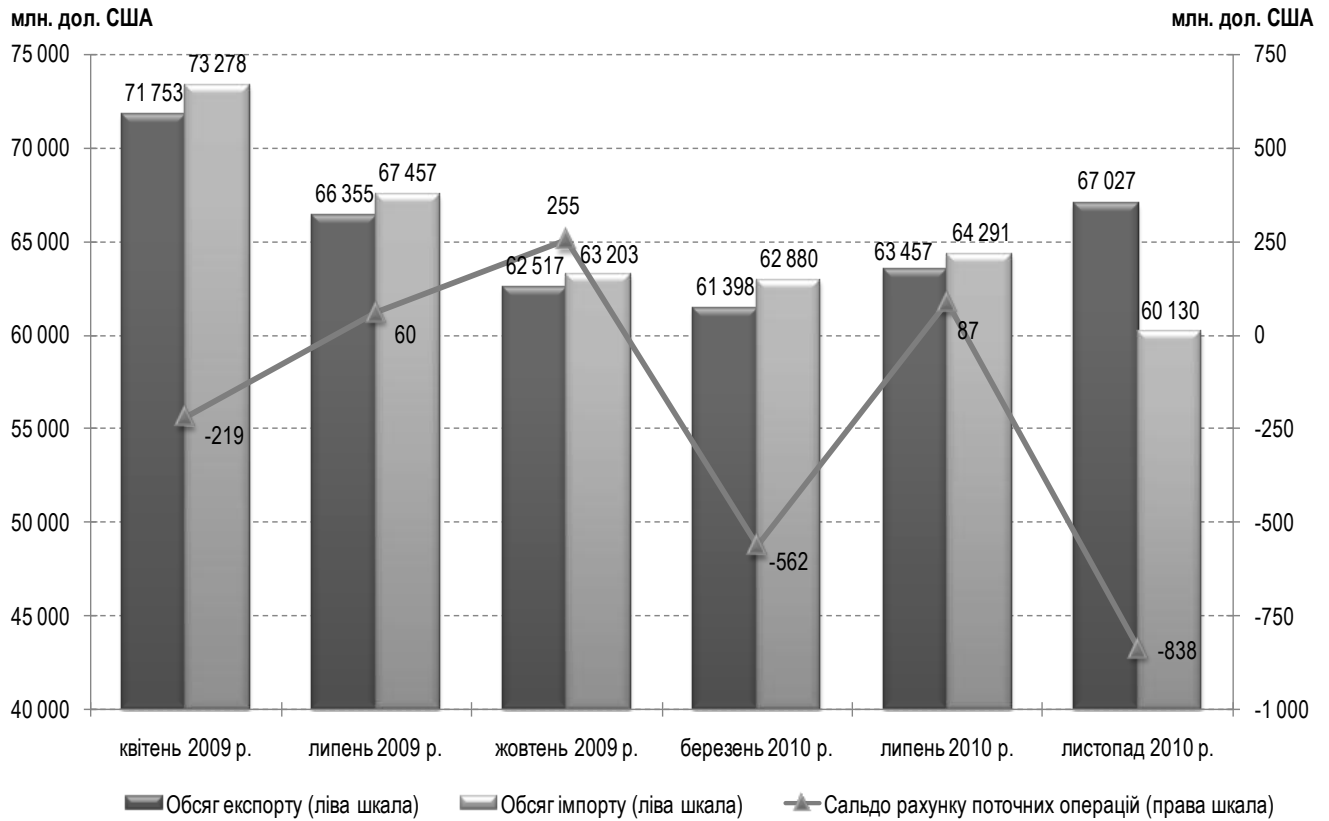
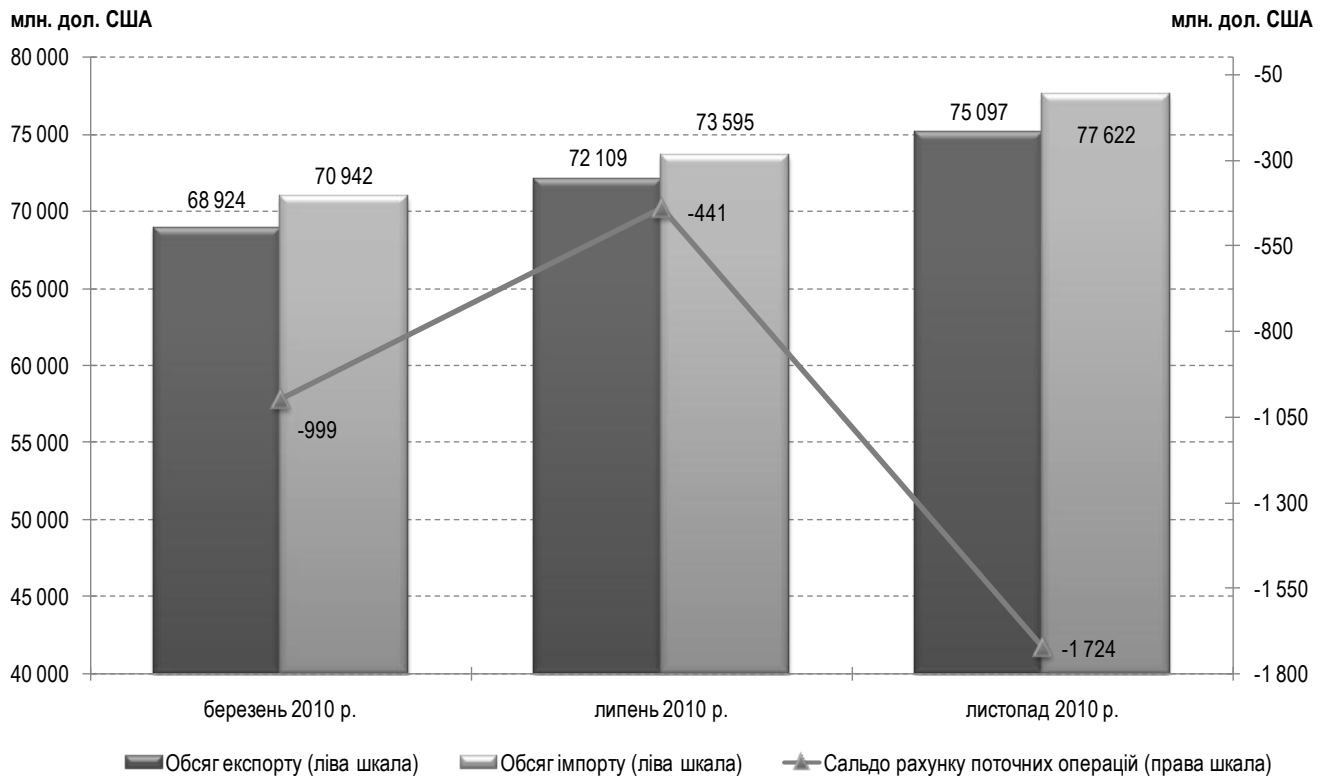


Рис. 9. Консенсус – прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

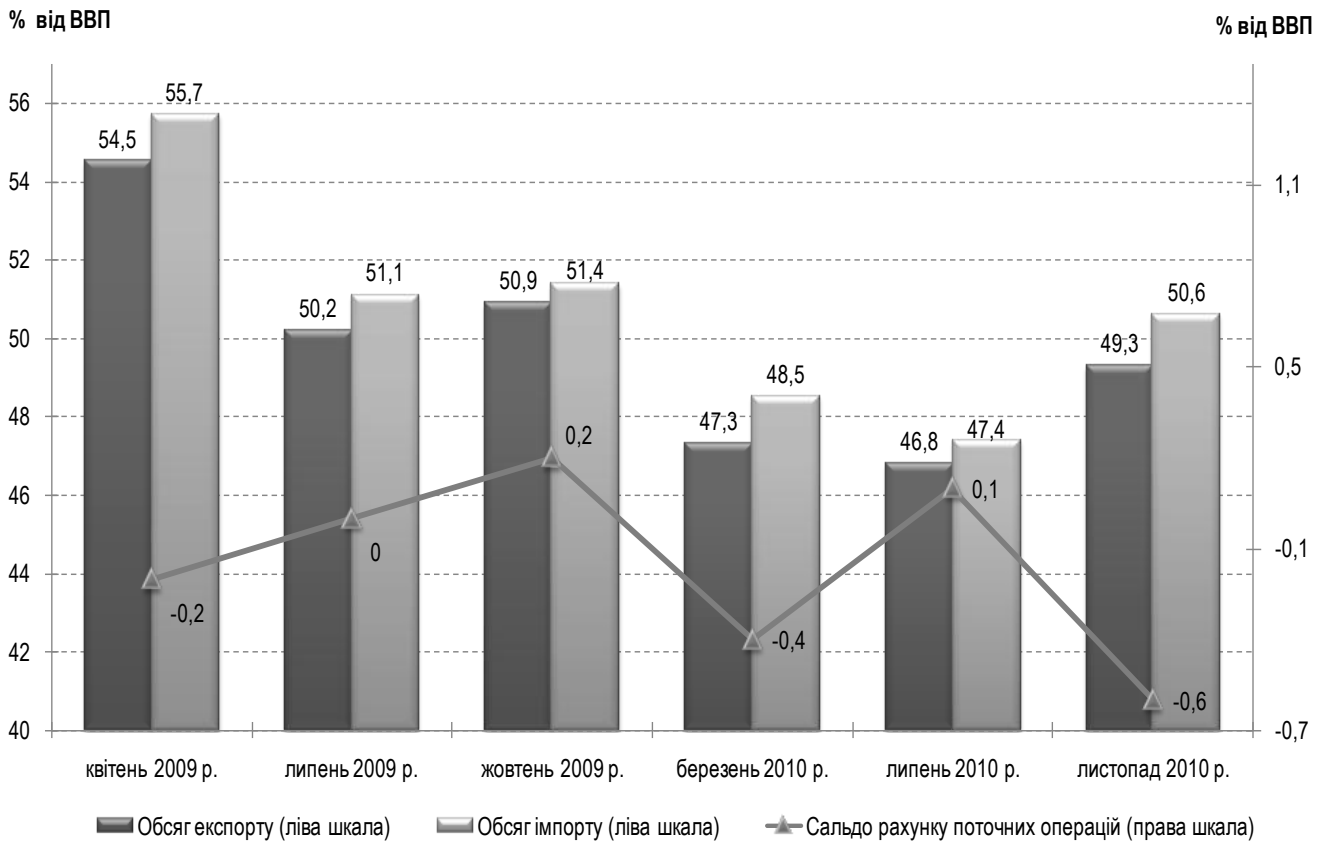
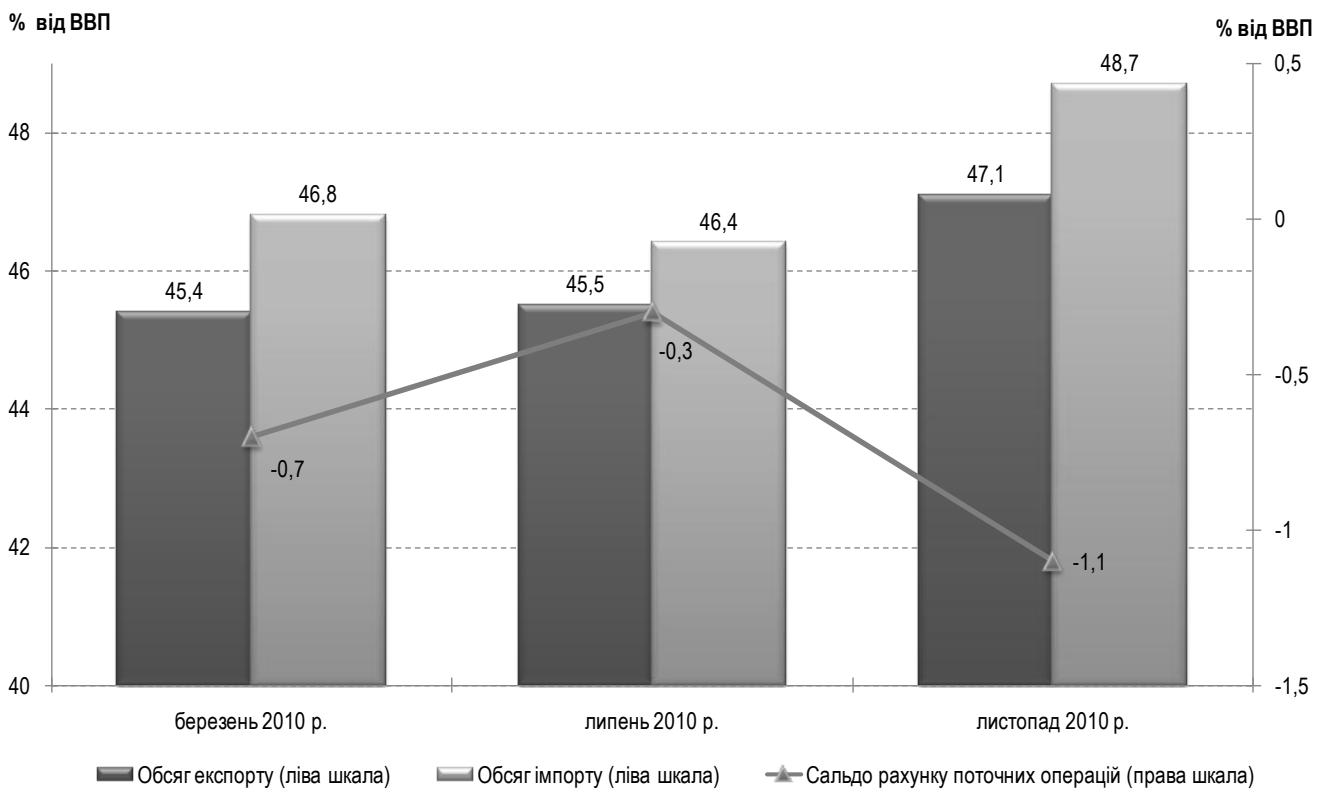


Рис. 10. Консенсус – прогноз частки експорту та імпорту товарів та послуг у структурі ВВП та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій у ВВП на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

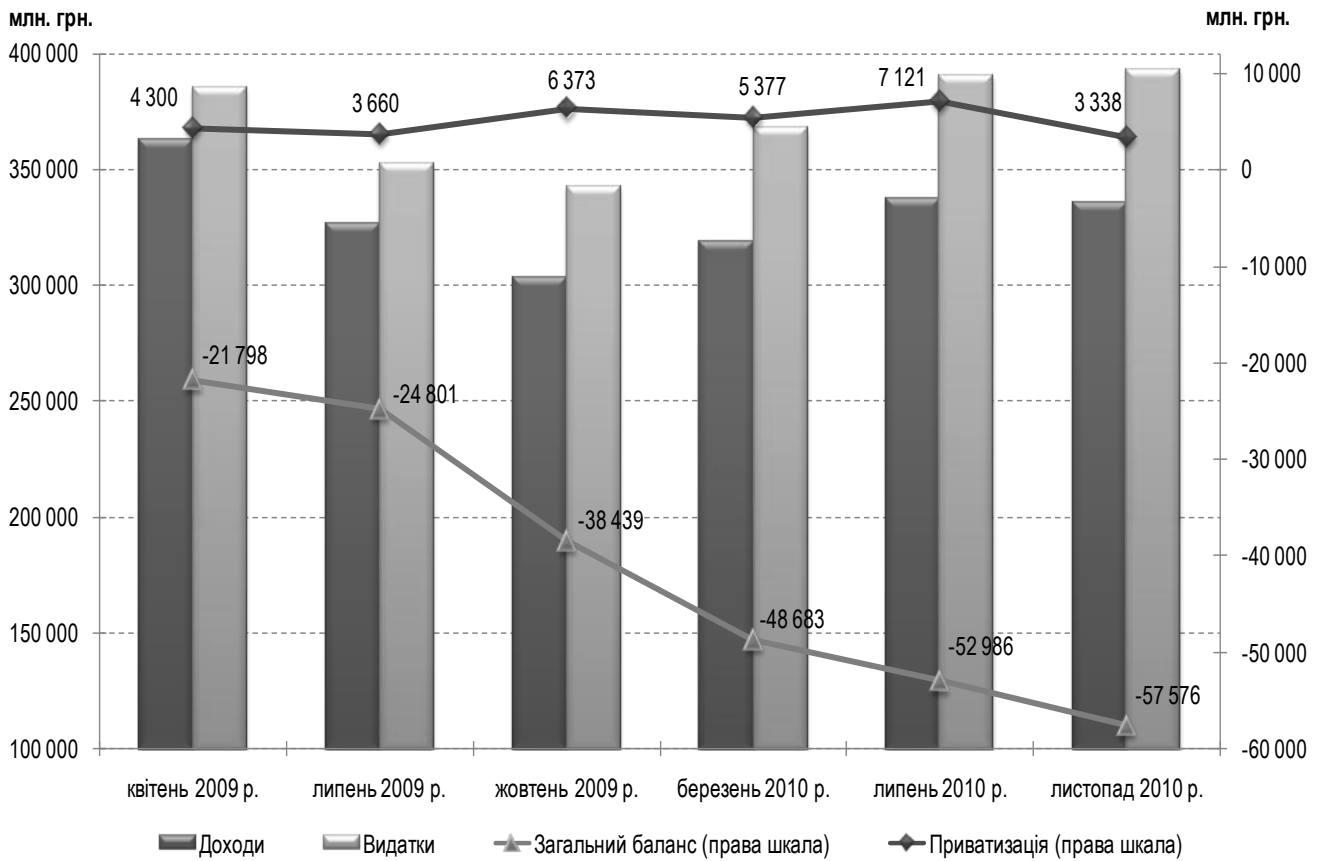
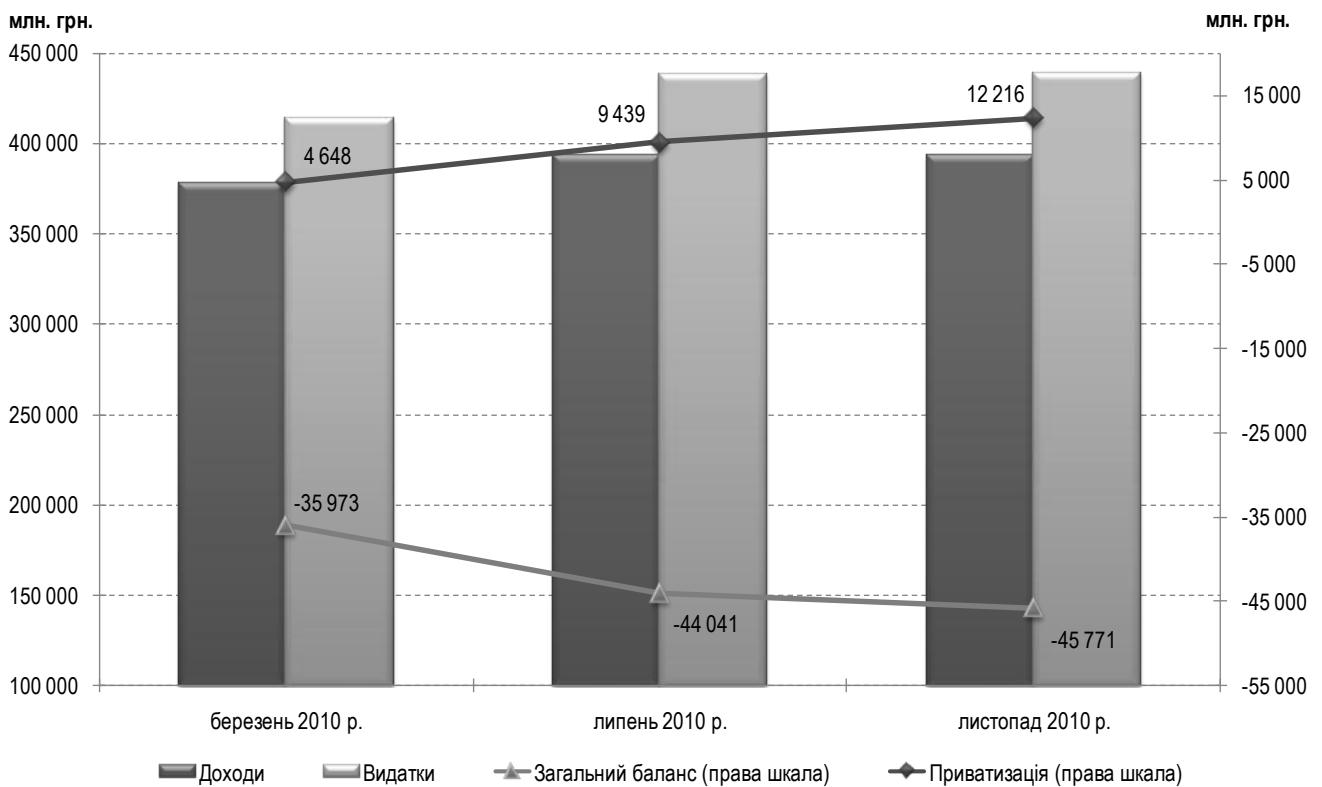


Рис. 11. Консенсус – прогноз бюджетних показників на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

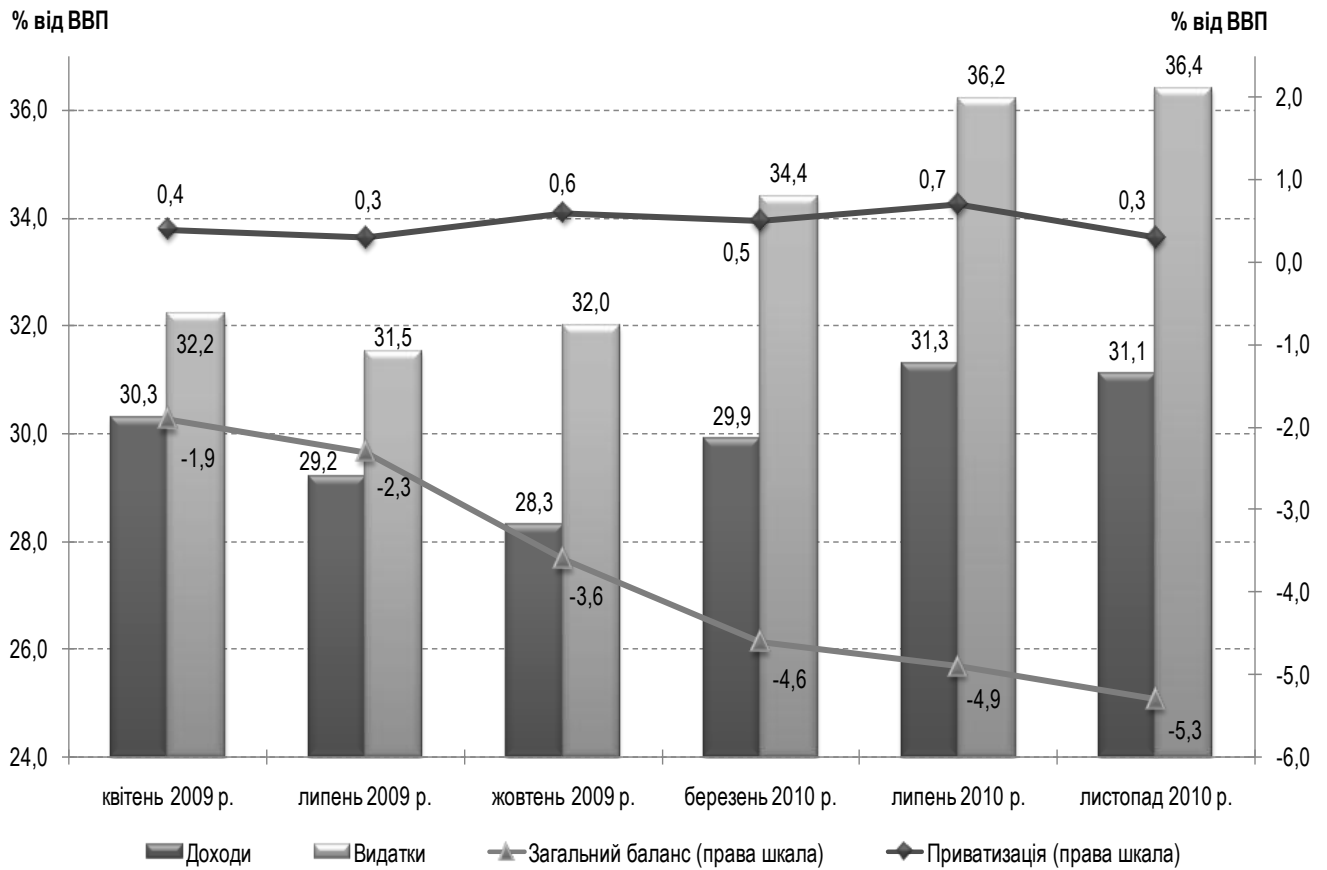
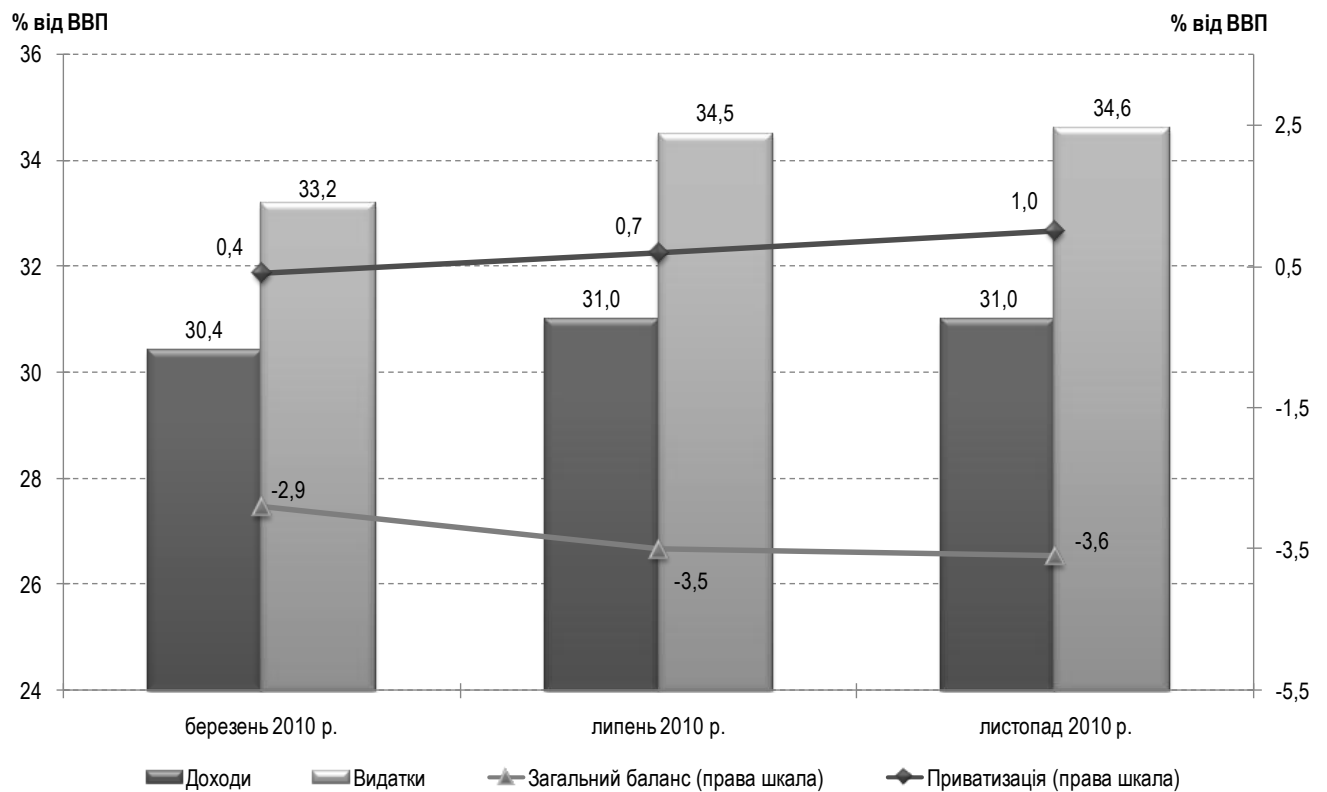


Рис. 12. Консенсус – прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2010-2011 роки

2011 рік



2010 рік

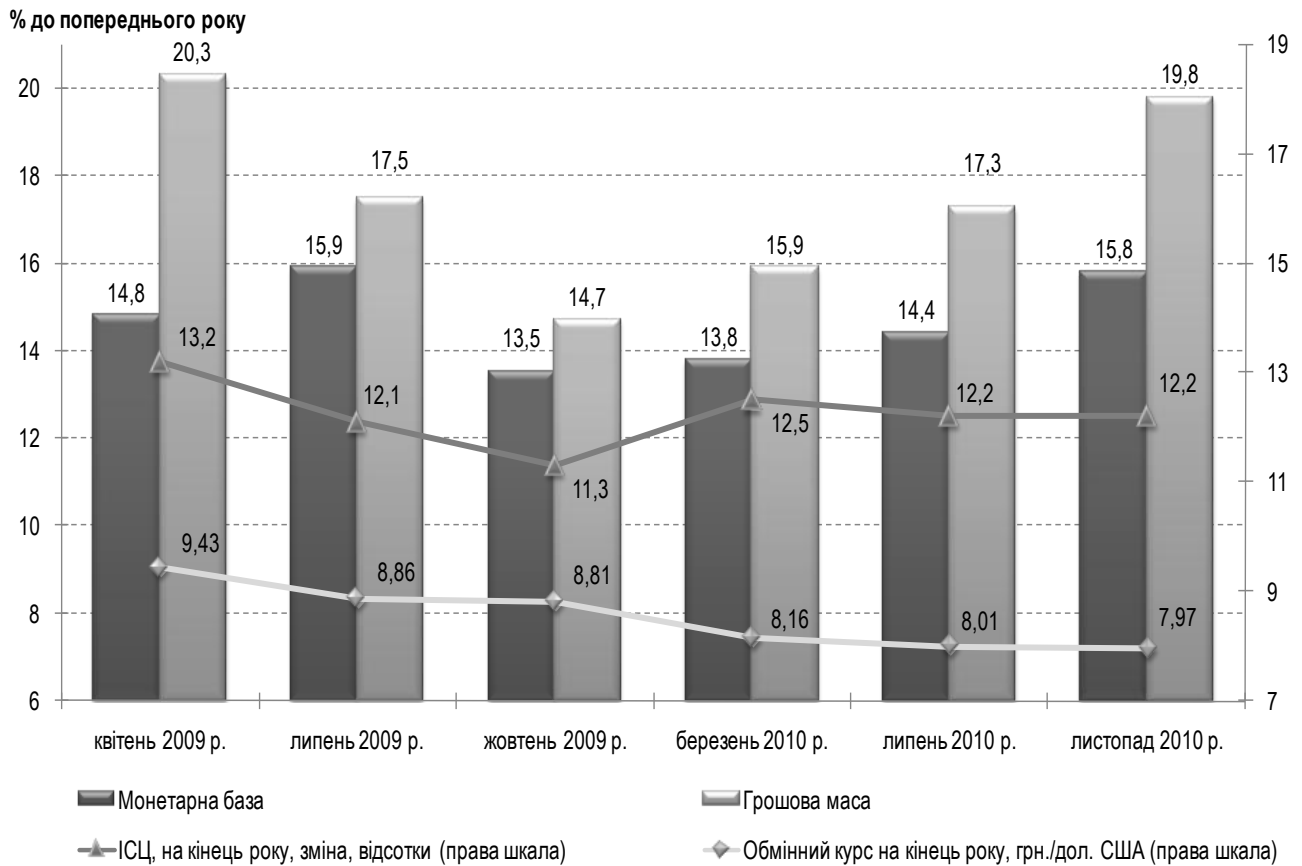
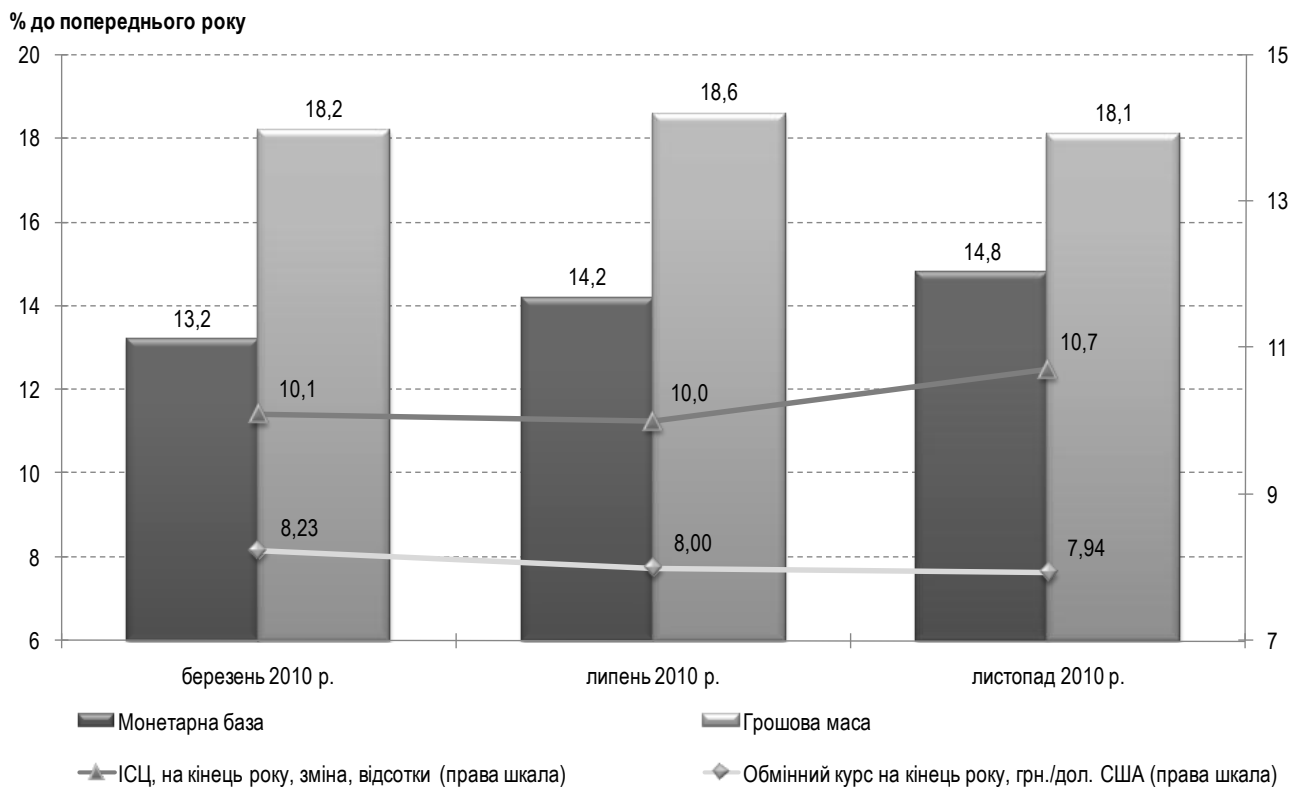


Рис. 13. Консенсус – прогноз показників грошово-кредитного ринку на 2010-2011 роки

2011 рік



Ризики на 2010-2011 роки

Пропонуємо до Вашої уваги консенсус-оцінку ризиків на 2010-2011 роки.

Експерти оцінювали ризики за двома критеріями: вірогідність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку України.

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилась за наступною шкалою.

Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
значна ймовірність (50-60%%) прояву ризику – 4; середня ймовірність (30-49%%) прояву ризику – 3; помірна ймовірність (10-29%%) прояву ризику – 2; мала ймовірність (менше 10%) прояву ризику – 1; ризик не є вірогідним – 0.	значний вплив – 4; помірний вплив – 3; слабкий вплив – 2; незначний вплив – 1; немає впливу – 0.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок вірогідності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2010 рік оцінювались вшосте. Як і у липні, внутрішні ризики отримали вищі інтегральні оцінки, ніж зовнішні. Лідуючі позиції «посіли» такі внутрішні ризики як: «нарощування негативних інфляційних очікувань населення» (інтегральна оцінка збільшилась з 5 у липні до 10), «збереження низької кредитної активності комерційних банків» (знизилась на 1 в.п. до 10), «значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України» (зниження з 10 до 9).

Серед зовнішніх ризиків найбільшу інтегральну оцінку має ризик «помірна економічної активності у світі внаслідок передчасного згортання програм зі стимулювання економіки та загострення кризових явищ в зоні Євро» (інтегральна оцінка 9). Поряд з цим, прогнози зменшили оцінку ризиків «підвищення вартості зовнішніх запозичень на тлі чергового поглиблення кризи фінансової ліквідності на світових ринках» – з 8 до 4, «неотримання запланованого фінансування від МВФ» – з 7 до 4 та «погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове різке та тривале падіння цін на світових сировинних ринках» – з 7 до 6.

Водночас за оціненими ризиками на 2011 рік, які представлені організаціям втретє, так само найбільш вірогідними і впливовими виявилися внутрішні ризики, що містяться у тарифній політиці, бюджетній та банківській сфері (з підвищенням інтегральних оцінок). Оцінка ризиків щодо зміни ситуації на валютному ринку майже не змінилась. Натомість, посилились ризики щодо нарощування негативних інфляційних очікувань населення (з 8 у липні до 10). Найбільш значущим зовнішнім ризиком експерти визнали помірну економічну активність у світі внаслідок передчасного згортання програм зі стимулювання економіки та загострення кризових явищ в зоні Євро (інтегральна оцінка 9 проти 7 у липні).

Таблиця 2.

Інтегральна оцінка зовнішніх ризиків на 2010-2011 роки у листопаді 2010 року

<u>Зовнішні ризики</u>	2010			2011		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Помірна економічна активність у світі внаслідок передчасного згортання програм зі стимулювання економіки та загострення кризових явищ в зоні Євро	9	3	3	9	3	3
Закріплення тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	7	2	3	8	2	3
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове різке та тривале падіння цін на світових сировинних ринках	6	2	3	6	2	3
Згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	6	2	3	6	2	3
Підвищення вартості зовнішніх запозичень на тлі чергового поглиблення кризи фінансової ліквідності на світових ринках	4	1	2	6	2	3
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	4	2	3	6	2	3
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	4	2	2	5	2	2

Таблиця 3.

Інтегральна оцінка внутрішніх ризиків на 2010-2011 роки у листопаді 2010 року

<u>Внутрішні ризики</u>	2010			2011		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	10	3	3	10	3	3
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	10	3	3	8	3	3
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	9	3	3	9	3	3
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	8	2	4	8	2	4
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	7	3	3	8	3	3

Внутрішні ризики	2010			2011		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	7	2	3	7	2	3
Подальше накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	7	2	3	6	2	3
Непроведення приватизації крупних об'єктів	7	3	2	5	2	2
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	6	2	3	11	4	3
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	6	2	3	7	2	3
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	6	2	3	6	2	3
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі через проблему виконання кредитних зобов'язань на тлі повільного відновлення довіри до банківської системи	5	2	3	7	2	3
Зволікання з підвищення тарифів на природний газ та комунальні послуги	5	2	3	5	2	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	4	2	3	10	4	3
Політична нестабільність в Україні	4	1	3	5	2	3
Зростання заборгованості по заробітній платі	4	2	2	4	2	2
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	2	1	2	5	2	3
Отримання нижчих, ніж прогнозується, обсягів врожаю або неспроможність його вчасно і в повному обсязі зібрати через брак коштів (відсутність кредитних ресурсів, недоотримання коштів через низькі ціни на врожай минулого року)	-	-	-	7	2	3

Таблиця 4.

Ризики у квітні 2009 року – листопаді 2010	Інтегральна оцінка ризиків								
	2010						2011		
	Квітень 2009	Липень 2009	Жовтень 2009	Березень 2010	Липень 2010	Листопад 2010	Березень 2011	Липень 2011	Листопад 2011
Зовнішні ризики									
Помірна економічна активність у світі	6	7	5	9	-	-	6	-	-
Помірна економічна активність у світі внаслідок передчасного згорання програм зі стимулювання економіки та загострення кризових явищ в зоні Євро	-	-	-	-	9	9	-	7	9
«Затягування» у часі відновлення позитивної цінової динаміки на світових сировинних ринках	-	8	5	9	-	-	7	-	-
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове різке та тривале падіння цін на світових сировинних ринках	-	-	-	-	7	6	-	6	6
Закріплення тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	-	11	9	9	7	7	9	8	8
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	7	7	5	6	5	6	6	5	6
Підвищення вартості зовнішніх запозичень на тлі поглиблення кризи фінансової ліквідності на світових ринках	6	5	4	7	8	4	6	5	6
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	4	4	5	6	7	4	3	6	6
Внутрішні ризики									
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	-	-	-	11	10	9	8	9	9
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	7	9	9	10	7	7	7	7	7
Непроведення приватизації крупних об'єктів	7	5	7	6	6	7	5	4	5
Подальше накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	7	7	6	7	8	7	6	6	6
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі через проблему виконання кредитних зобов'язань на тлі повільного відновлення довіри до банківської системи	-	9	7	7	6	5	5	6	7
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	9	8	8	10	11	10	7	8	8
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	-	6	6	6	6	2	5	5	5
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	5	10	7	8	7	6	6	6	7
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	8	7	6	8	5	10	7	8	10
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	-	-	6	7	7	8	6	6	8
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	-	8	6	5	5	6	4	5	6
Зростання заборгованості по заробітній платі	7	7	4	6	6	4	4	5	4
Виконання в повному обсязі положень Закону України «Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати» (від 20.10.2009 №1946-VI), яким передбачено підвищення мінімальної заробітної плати (середньозваженої за рік) у 2010 році на 38,1% до 888 грн.	-	-	7	7	-	-	7	-	-
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	7	7	5	7	6	7	5	6	8
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	9	9	7	10	9	6	9	10	11
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	10	9	7	9	6	4	9	8	10
Зволікання з підвищення тарифів на природний газ та комунальні послуги	-	-	-	9	7	5	6	4	5
Отримання нижчих, ніж прогнозується, обсягів врожаю або неспроможність його вчасно і в повному обсязі зібрати через брак коштів (відсутність кредитних ресурсів, недоотримання коштів через низькі ціни на врожай минулого року)	6	8	6	8	6	-	7	5	7
Політична нестабільність в Україні	8	9	7	5	5	4	5	4	5

**Консенсус-прогноз на 2010-2011 роки
(станом на листопад 2010 року)**

Показник	2010	2011	2010		2011	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Реальний сектор	мільйони гривень					
Номінальний ВВП	1 078 984	1 269 970	1 041 900	1 101 920	1 227 483	1 359 775
Споживання	891 585	1 036 661	866 182	930 750	973 940	1 118 885
приватне	686 980	802 098	649 748	712 841	738 412	870 906
державне	204 882	234 210	186 791	240 900	209 378	285 780
Інвестиції	198 650	247 390	178 900	228 129	166 202	305 550
Валове нагромадження основного капіталу	187 972	230 779	164 250	212 406	162 982	266 943
приватного	169 150	211 098	151 330	190 198	183 726	244 898
державного	27 876	34 255	15 732	48 052	22 045	54 726
Чистий експорт	-15 379	-20 378	-26 372	5 487	-32 000	-2 744
Валові національні заощадження	189 143	231 795	168 798	209 000	205 577	256 000
	індекс, рік до року					
Реальний ВВП	104,2	104,6	103,5	105,7	104,0	105,5
Споживання	102,7	103,6	98,4	104,8	101,0	104,7
приватне	103,5	104,8	95,3	106,2	102,2	110,0
державне	101,0	101,7	96,9	108,9	97,6	105,0
Інвестиції	106,5	111,1	99,1	119,0	104,3	128,3
Інфляція	індекс					
Дефлятор ВВП (середній за рік)	113,5	113,0	110,0	115,0	110,1	119,3
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,7	110,8	100,9	111,9	100,9	115,5
грудень до грудня попереднього року	112,2	110,7	109,5	113,8	108,9	115,2
Індекс цін виробників (середній за рік)	118,0	112,4	101,3	120,8	101,1	117,7
грудень до грудня попереднього року	118,2	113,1	114,7	120,6	109,0	117,4
Зовнішній сектор	млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-838	-1 724	-2 337	1 490	-4 040	900
Обсяг експорту товарів та послуг	67 027	75 097	63 000	70 529	70 560	82 829
Обсяг імпорту товарів та послуг	68 767	77 622	65 020	71 400	71 600	84 294
Баланс доходів	-2 006	-2 399	-2 600	-1 041	-2 921	-1 500
Офіційні трансферти (нетто)	2 907	3 200	2 500	3 337	2 005	4 000
Сальдо рахунку операцій з капіталом	4 927	5 387	-2 773	8 037	-2 700	10 100
Прямі іноземні інвестиції	4 668	6 049	3 800	5 500	5 000	8 000
Зовнішній сектор	у відсотках до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-0,6	-1,1	-1,7	1,1	-2,5	0,6
Обсяг експорту товарів та послуг	49,3	47,1	45,6	52,4	42,9	50,5
Обсяг імпорту товарів та послуг	50,6	48,7	47,0	54,2	45,3	51,2
Баланс доходів	-1,5	-1,5	-1,9	-0,8	-1,8	-1,0
Офіційні трансферти (нетто)	2,1	2,0	1,8	2,4	1,3	2,4

Показник	2010	2011	2010		2011	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Сальдо рахунку операцій з капіталом	3,6	3,4	-2,0	5,9	-1,8	6,1
Прямі іноземні інвестиції	3,4	3,8	2,8	4,0	3,1	4,7
Зовнішній сектор	у відсотках, рік до року					
Обсяг експорту товарів та послуг	121,8	112,2	107,0	129,9	106,2	121,5
Обсяг імпорту товарів та послуг	119,8	113,1	107,5	127,0	106,1	121,8
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	7,93	7,97	7,90	8,00	7,68	8,50
Кінець періоду	7,97	7,94	7,85	8,10	7,50	8,30
Зведений бюджет	мільйони гривень					
Всі доходи	335 515	393 386	290 000	463 349	324 800	544 643
Всі видатки	393 091	439 158	345 484	522 914	386 942	576 726
Загальний баланс	-57 576	-45 771	-32 900	-86 486	-13 300	-64 281
Приватизація	3 338	12 216	600	10 811	5 000	25 713
Зведений бюджет	у відсотках до ВВП					
Всі доходи	31,1	31,0	26,9	42,7	26,4	42,8
Всі видатки	36,4	34,6	32,0	48,2	31,2	45,3
Загальний баланс	-5,3	-3,6	-3,0	-8,0	-1,0	-5,1
Приватизація	0,3	1,0	0,1	1,0	0,4	2,0
Гроші та кредит						
Монетарна база (на кінець періоду), млн. грн.	224 845	258 494	220 310	235 000	248 801	269 052
грудень до грудня попереднього року, %	15,8	14,8	13,0	20,8	11,5	20,0
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	584 587	689 553	558 000	624 075	644 062	760 621
грудень до грудня попереднього року, %	19,8	18,1	14,5	28,1	12,5	23,0
Середньозважена ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, % на кінець періоду	15,7	14,3	12,0	18,0	10,0	17,0
Міжнародні резерви НБУ, дол. млн.	33 538	38 821	25 561	36 000	25 500	49 939
Соціальні показники						
Населення, млн. осіб	45,7	45,5	45,0	45,9	44,3	45,7
зміни у % до попереднього року	99,6	99,5	99,5	100,0	98,2	100,0
Середня заробітна плата працівників, грн.	2 286	2 620	2 200	2 460	2 300	2 808
Наявні доходи населення, млрд. грн.	819	944	745	1 005	831	1 126
Наявні доходи населення, зміни у % до попереднього року	4,7	5,6	3,2	7,9	3,5	10,0

Таблиця 6.

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2010 рік
(квітень 2009 – листопад 2010)**

Показник	квітень 2009	липень 2009	відхилення (липень 2009 / квітень 2009)	жовтень 2009	відхилення (жовтень 2009/ липень 2009)	березень 2010	відхилення (березень 2010/ жовтень 2009)	липень 2010	відхилення (липень / березень 2010/)	листопад 2010	відхилення (листопад / липень 2010/)
Реальний сектор, мільйони гривень											
Номінальний ВВП	1 197 470	1 117 992	-6,6%	1 071 295	-4,2%	1 067 205	-0,4%	1 078 546	+1,1%	1 078 984	+0,04%
Споживання	904 367	867 846	-4,0%	860 076	-0,9%	866 861	+0,8%	885 431	+2,1%	891 585	+0,7%
Інвестиції	304 726	269 466	-11,6%	237 105	-12,0%	217 294	-8,4%	195 512	-10,0%	198 650	+1,6%
Чистий експорт	-13 153	-17 388	+4 234	-14 045	-3 343	-12 469	-1 576	-7 325	-5 144	-15 379	+8 054
Валові національні заощадження	321 179	270 918	-15,6%	231 310	-14,6%	207 104	-10,5%	203 693	-1,6%	189 143	-7,1%
Індекс, рік до року											
Реальний ВВП	101,7	101,9	+0,2 в.п.	102,4	+0,5 в.п.	103,4	+1,0 в.п.	103,8	+0,4 в.п.	104,2	+0,4 в.п.
Споживання	102,9	102,0	-0,8 в.п.	101,8	-0,2 в.п.	101,9	+0,1 в.п.	102,8	+0,9 в.п.	102,7	-0,1 в.п.
Інвестиції	104,1	103,7	-0,4 в.п.	106,5	+2,8 в.п.	106,2	-0,3 в.п.	104,7	-1,5 в.п.	106,5	+1,8 в.п.
Інфляція, індекс											
Індекс споживчих цін (середній за рік)	114,6	114,2	-0,3 в.п.	112,9	-1,3 в.п.	111,6	-1,3 в.п.	110,7	-0,9 в.п.	109,7	-1,0 в.п.
грудень до грудня попереднього року	113,2	112,1	-1,1 в.п.	111,3	-0,8 в.п.	112,5	+1,2 в.п.	112,2	-0,3 в.п.	112,2	0,0 в.п.
Індекс цін виробників (середній за рік)	116,5	115,4	-1,1 в.п.	112,4	-3,0 в.п.	114,2	+1,8 в.п.	118,5	+4,3 в.п.	118,0	-0,5 в.п.
грудень до грудня попереднього року	115,1	113,5	-1,6 в.п.	111,8	-1,8 в.п.	114,0	+2,2 в.п.	119,2	+5,2 в.п.	118,2	-1,0 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США											
Рахунок поточних операцій	-219	60	+279	255	+195	-562	-817	87	+649	-838	-925
Обсяг експорту товарів та послуг	71 753	66 355	-7,5%	62 517	-5,8%	61 398	-1,8%	63 457	+3,4%	67 027	+5,6%
Обсяг імпорту товарів та послуг	73 278	67 457	-7,9%	63 203	-6,3%	62 880	-0,5%	64 291	+2,2%	68 767	+7,0%
Прямі іноземні інвестиції	7 154	6 069	-1 086	5 772	-297	5 354	-418	4 914	-440	4 668	-246
Зовнішній сектор, % до ВВП											
Рахунок поточних операцій	-0,2	0,0	+0,2 в.п.	0,2	+0,2 в.п.	-0,4	-0,6 в.п.	0,1	+0,5 в.п.	-0,6	-0,7 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	54,5	50,2	-4,3 в.п.	50,9	+0,7 в.п.	47,3	-3,6 в.п.	46,8	-0,5 в.п.	49,3	+2,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	55,7	51,1	-4,6 в.п.	51,4	+0,3 в.п.	48,5	-2,9 в.п.	47,4	-1,1 в.п.	50,6	+3,2 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	5,4	4,6	-0,8 в.п.	4,7	+0,1 в.п.	4,1	-0,6 в.п.	3,6	-0,5 в.п.	3,4	-0,2 в.п.

Показник	квітень 2009	липень 2009	відхилення (липень 2009 / квітень 2009)	жовтень 2009	відхилення (жовтень 2009/ липень 2009)	березень 2010	відхилення (березень 2010/ жовтень 2009)	липень 2010	відхилення (липень / березень 2010/)	листопад 2010	відхилення (листопад / липень 2010/)
Зовнішній сектор, % рік до року											
Обсяг експорту товарів та послуг	111,6	114,9	+3,3 в.п.	112,7	-2,2 в.п.	114,2	+1,5 в.п.	116,4	+2,2 в.п.	121,8	+5,4 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	110,7	113,0	+2,3 в.п.	110,7	-2,3 в.п.	111,9	+1,2 в.п.	114,2	+2,3 в.п.	119,8	+5,6 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США											
Середній	9,10	8,46	-7,0%	8,71	+3,0%	8,23	-5,6%	7,95	-3,4%	7,93	-0,2%
Кінець періоду	9,43	8,86	-6,0%	8,81	-0,6%	8,16	-7,4%	8,01	-1,9%	7,97	-0,5%
Зведений бюджет, мільйони гривень											
Всі доходи	362 697	326 165	-10,1%	303 357	-7,0%	318 869	+5,1%	337 521	5,8%	335 515	-0,6%
Всі видатки	385 408	352 420	-8,6%	342 376	-2,9%	367 552	+7,4%	390 507	6,2%	393 091	+0,7%
Загальний баланс	-21 798	-24 801	+3 002	-38 439	+13 638	-48 683	+10 244	-52 986	+4 303	-57 576	+4 590
Приватизація	4 300	3 660	-640	6 373	+2 713	5 377	-996	6 118	+741	3 338	-2 780
Зведений бюджет, % до ВВП											
Всі доходи	30,3	29,2	-1,1 в.п.	28,3	-0,9 в.п.	29,9	+1,6 в.п.	31,3	+1,4 в.п.	31,1	-0,2 в.п.
Всі видатки	32,2	31,5	-0,7 в.п.	32,0	+0,5 в.п.	34,4	+2,4 в.п.	36,2	+1,8 в.п.	36,4	+0,2 в.п.
Загальний баланс	-1,9	-2,3	+0,5 в.п.	-3,6	+1,3 в.п.	-4,6	+1,0 в.п.	-4,9	+0,3 в.п.	-5,3	+0,4 в.п.
Приватизація	0,4	0,3	-0,1 в.п.	0,6	+0,3 в.п.	0,5	-0,1 в.п.	0,7	+0,2 в.п.	0,3	-0,4 в.п.
Гроші та кредит											
Монетарна база (на кінець періоду), млн. грн.	233 059	232 409	-0,3%	223 940	-3,6%	222 520	-0,6%	223 562	+0,5%	224 845	+0,6%
грудень до грудня попереднього року, %	14,8	15,9	+1,1 в.п.	13,5	-2,4 в.п.	13,8	+0,3 в.п.	14,4	+0,6 в.п.	15,8	+1,4 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	687 247	622 420	-9,4%	592 844	-4,8%	565 155	-4,7%	573 480	+1,5%	584 587	+1,9%
грудень до грудня попереднього року, %	20,3	17,5	-2,8 в.п.	14,7	-2,8 в.п.	15,9	+1,2 в.п.	17,3	+1,4 в.п.	19,8	+2,5 в.п.
Середня заробітна плата працівників, грн.	2 344	2 213	-5,6%	2 219	+0,3%	2 178	-1,9%	2 248	+3,2%	2 286	+1,7%

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2011 рік
(березень 2010 – листопад 2010)**

Показник	березень 2010	липень 2010	відхилення (липень 2010 / березень 2010)	листопад 2010	відхилення (листопад 2010 / липень 2010)
Реальний сектор, мільйони гривень					
Номінальний ВВП	1 244 736	1 268 958	+1,9%	1 269 970	+0,1%
Споживання	1 004 024	1 028 317	+2,4%	1 036 661	+0,8%
Інвестиції	254 540	236 084	-7,3%	247 390	+4,8%
Чистий експорт	-16 431	-11 085	-5 346	-11 085	0,0
Валові національні заощадження	243 469	247 094	+1,5%	247 094	0,0%
Індекс, рік до року					
Реальний ВВП	104,7	104,8	+0,1 в.п.	104,6	-0,2 в.п.
Споживання	104,5	104,3	-0,2 в.п.	103,6	-0,7 в.п.
Інвестиції	109,3	108,8	-0,5 в.п.	111,1	+2,3 в.п.
Інфляція, індекс					
Індекс споживчих цін (середній за рік)	110,6	110,6	0 в.п.	110,8	+0,2 в.п.
грудень до грудня попереднього року	110,1	110,0	-0,1 в.п.	110,7	+0,7 в.п.
Індекс цін виробників (середній за рік)	111,5	113,5	+2,0 в.п.	112,4	-1,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року	111,1	113,4	+2,3 в.п.	113,1	-0,3 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-999	-441	-550	-1 724	-1 833
Обсяг експорту товарів та послуг	68 924	72 109	+4,6%	75 097	+4,1%
Обсяг імпорту товарів та послуг	70 942	73 595	+3,7%	77 622	+5,5%
Прямі іноземні інвестиції	6 628	6 677	+49	6 049	-628
Зовнішній сектор, % до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-0,7	-0,3	+0,4 в.п.	-1,1	-0,8 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	45,4	45,4	0 в.п.	47,1	+1,7 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	46,8	46,3	-0,5 в.п.	48,7	+2,4 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	4,4	4,2	-0,2 в.п.	3,8	-0,4 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року					
Обсяг експорту товарів та послуг	111,9	112,8	+0,9 в.п.	112,2	-0,6 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	112,4	113,6	+1,2 в.п.	113,1	-0,5 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США					
Середній	8,20	7,98	-2,7%	7,97	-0,1%
Кінець періоду	8,23	8,05	-2,2%	7,94	-1,3%
Зведений бюджет, мільйони гривень					
Всі доходи	377 835	393 965	+4,3%	393 386	-0,1%
Всі видатки	413 808	438 006	+5,8%	439 158	+0,3%
Загальний баланс	-35 973	-44 041	+8 068	-45 771	+1 730
Приватизація	4 648	8 105	+3 457	12 216	+4 111
Зведений бюджет, % до ВВП					
Всі доходи	30,4	31,0	+0,6 в.п.	31,0	0,0 в.п.
Всі видатки	33,2	34,5	+1,3 в.п.	34,6	+0,1 в.п.
Загальний баланс	-2,9	-3,5	+0,6 в.п.	-3,6	+0,1 в.п.
Приватизація	0,4	0,7	+0,3 в.п.	1,0	+0,3 в.п.
Гроші та кредит					
Монетарна база					
(на кінець періоду), млн. грн.	225 126	277 127	+10,0%	258 494	-6,7%
грудень до грудня попереднього року, %	14,6	14,2	+1,0 в.п.	14,8	+0,6 в.п.
Грошова маса (М3)					
(на кінець періоду), млн. грн.	575 552	681 860	+2,0%	689 552,8	+1,1%
грудень до грудня попереднього року, %	17,0	18,6	+0,4 в.п.	18,1	-0,5 в.п.
Середня заробітна плата працівників, грн.	2 248	2 612	+4,4%	2 620	+0,3%

Таблиця 8.

**Відхилення консенсус-прогнозів на 2010 та 2011 роки
(станом на листопад 2010)**

Показник	консенсус-прогноз на 2010 рік станом на листопад 2010	консенсус-прогноз на 2011 рік станом на листопад 2010	відхилення (2011 від 2010)
Реальний сектор, мільйони гривень			
Номинальний ВВП	1 078 984	1 269 970	+17,7%
Споживання	891 585	1 036 661	+16,3%
Інвестиції	198 650	247 390	+24,5%
Чистий експорт	-15 379	-11 085	-4 295
Валові національні заощадження	189 143	247 094	+30,6%
Індекс, рік до року			
Реальний ВВП	104,2	104,6	+0,4 в.п.
Споживання	102,7	103,6	+0,9 в.п.
Інвестиції	106,5	111,1	+4,6 в.п.
Інфляція, індекс			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,7	110,8	+1,0 в.п.
грудень до грудня попереднього року	112,2	110,7	-1,4 в.п.
Індекс цін виробників (середній за рік)	118,0	112,4	-5,6 в.п.
грудень до грудня попереднього року	118,2	113,1	-5,1 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США			
Рахунок поточних операцій	-838	-1 724	-885
Обсяг експорту товарів та послуг	67 027	75 097	+12,0%
Обсяг імпорту товарів та послуг	68 767	77 622	+12,9%
Прямі іноземні інвестиції	4 668	6 049	+1 381
Зовнішній сектор, % до ВВП			
Рахунок поточних операцій	-0,6	-1,1	-0,5 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	49,3	47,1	-2,2 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	50,6	48,7	-1,8 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,4	3,8	+0,4 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року			
Обсяг експорту товарів та послуг	121,8	112,2	-9,6 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	119,8	113,1	-6,7 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	7,93	7,97	+0,5%
Кінець періоду	7,97	7,94	-0,3%
Зведений бюджет, мільйони гривень			
Всі доходи	335 515	393 386	17,2%
Всі видатки	393 091	439 158	11,7%
Загальний баланс	-57 576	-45 771	-11 804
Приватизація	3 338	12 216	+8 878
Зведений бюджет, % до ВВП			
Всі доходи	31,1	31,0	-0,1 в.п.
Всі видатки	36,4	34,6	-1,8 в.п.
Загальний баланс	-5,3	-3,6	-1,7 в.п.
Приватизація	0,3	1,0	+0,7 в.п.
Гроші та кредит			
Монетарна база			
(на кінець періоду), млн. грн.	224 845	258 494	+15,0%
зміна у %	15,8	14,8	-1,0 в.п.
Грошова маса (М3)			
(на кінець періоду), млн. грн.	584 587	689 553	+18,0%
зміна у %	19,8	18,1	-1,7 в.п.
Середня заробітна плата працівників, грн.	2 286	2 620	+14,6%

Методологічні пояснення до таблиць 5, 6, 7 та 8:

Агреговані номінальні величини розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками 'Консенсус прогноз' опитування.

Для того, щоб середні (консенсусні) значення агрегованих номінальних величин дорівнювали сумі своїх компонент, середні значення структурних показників (таких, наприклад, як споживання та інвестицій) розраховано непрямо - за допомогою часток цих компонент від агрегованої величини. Наприклад, якщо є відомою середня вага споживання у ВВП, номінальне значення споживання дорівнюватиме добутку цієї ваги та значення середнього консенсусного ВВП, отриманого як просте середнє.

Індекси розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма організаціями.

Середні значення величин, що прогнозуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення середнього номінального значення показника до відповідного середнього значення ВВП. Показники, що прогнозуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням усередненого середньорічного обмінного курсу.

Темпи росту грошових агрегатів у прогнозі на 2010 рік (станом на липень 2010 року) розраховані як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до фактичного значення відповідного показника за 2009 рік, а на 2011 рік – як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників до відповідного прогнозного показника 2010 року.

Середні значення сальдо рахунку поточних операцій розраховані як сума середніх значень статей рахунку. Середні значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між середніми значеннями доходів та видатків.

При підготовці консенсус-прогнозу організаціями-учасниками семінару були надані наступні матеріали:

- припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2010-2011 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у таблиці 1);
- прогноз основних макроекономічних показників на 2010 та 2011 роки;
- додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу;
- експертна оцінка ризиків на 2010 -2011 роки (наведені у таблицях 2, 3, 4).